

Utlåtande 2006:155 RII (Dnr 328-3636/2004, 322-4422/2005)

Översyn av ansvar, resursutnyttjande och samverkan kring stadens gymnastik- och idrottsanläggningar

Del II avseende fastighetsöverföring samt upplåtelsevillkor

Översyn och revidering av gällande prislista för uthyrning av skollokal

Hemställan från Liljeholmens stadsdelsnämnd

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Idrottsnämnden och SISAB skall återkomma till kommunfullmäktige med genomförandebeslut för fastighetsöverföring till idrottsnämnden av fastigheterna Bandhagshallen, Blackebergshallen, Bredängshallen, Gubbängsbadet, Gärdeshallen, Hagsätrahallen, Kärrtorpshallen, Spångahallen, Thorildsplanshallen, Hässelbyhallen och S:t Erikshallen. I genomförandebeslutet skall utöver investeringsutgiften även framtida drift- och kapitalkostnadskonsekvenser beaktas.
2. *Villkor för upplåtelse och uthyrning av idrottsanläggningar* godkänns enligt *bilaga 3*.
3. Nya idrottshallar inordnas i de nya villkoren för upplåtelser mellan idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna/utbildningsnämnden.
4. Överföringen av budgetmedel godkänns med totalt 24,7 mnkr till idrottsnämnden varav 7,0 mnkr överförs från grundskoleschablonen och 17,7 mnkr från gymnasieschablonen.
5. Nuvarande överenskommelse om ”upplåtelser och förhyrning av idrottsanläggningar” som slöts via beslut i dåvarande skolstyrelsen 1992-11-12 och dåvarande fritidsnämnden 1992-11-17 upphör att gälla.

6. Idrottsnämnden ska fortsätta arbetet med att ta fram en enhetlig taxa för kvällar och helger.
7. Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden skall upplåta sina idrottshallar för föreningsverksamhet under kvällar och helger mot en ersättning om 50 kr per timme och hall (när idrottsförvaltningen ansvarar för tillsynen) och 100 kr per timme och hall (när stadsdelsförvaltningarna/utbildningsförvaltningen ansvarar för tillsynen).

Kommunstyrelsen beslutar för egen del följande

Hemställan från Liljeholmens stadsdelsnämnd anses därmed besvarad.

Föredragande borgarrådet Kersti Py Börjeson anför följande.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslöt i november 2003 att ge stadsledningskontoret i uppdrag att göra en översyn av ansvar, resursutnyttjande och samverkan kring stadens gymnastik- och idrottsanläggningar. Syftet med utredningen är att stadsdelsförvaltningarnas och utbildningsförvaltningens anläggningar i högre grad ska öppnas för idrottsrörelsens behov, för träning, tävling och övernattning. På samma sätt måste idrottsförvaltningens anläggningar stå till förfogande för skolidrott och villkoren för lokalutnyttjande uppfattas som rimliga för stadens olika förvaltare av idrottsanläggningar.

Slutrapporten, *Översyn av ansvar resursutnyttjande och samverkan kring stadens gymnastik- och idrottsanläggningar*, färdigställdes hösten 2004 och finns som *bilaga 2*.

Utredningen föreslår att idrottsnämnden ges ett samlat ansvar för stadens idrottsanläggningar inklusive de fristående skolidrottshallarna/skolbaden och att stadens skolor får option på att hyra idrottsanläggningarna för schemalagd undervisning vardagar 08.00 – 16.00 under terminstid.

I arbetet med översynen har ingått dels en arbetsgrupp bestående av representanter för stadsledningskontoret, utbildningsförvaltningen, idrottsförvaltningen, idrottsrörelsen och SISAB, dels en referensgrupp som bestått av representanter för olika stadsdelar, grundskolor, utbildningsförvaltningen, SISAB, Stockholms idrottsförbund, Stockholm Summer Games samt Eken Cup.

Genomförandearbetet kan i huvudsak delas in i tre områden.

1. Överföring av solitärer från utbildningsnämnden/stadsdelsnämnderna till idrottsnämnden.
2. Villkor för upplåtelse mellan utbildningsnämnden/stadsdelsnämnderna och idrottsnämnden dag- och kvällstid.
3. Villkor för upplåtelse vid övernattning för evenemangsändamål.

Kommunfullmäktige har redan tidigare behandlat de delar av rapporten som avser nyttjande av skollokaler för övernattning i samband med evenemangsverksamhet.

Efter remitteringen av rapporten ansågs att flera förslag krävde ytterligare klargörande för att praktiskt kunna genomföras. Efter underhandskontakter tog stadsledningskontoret således fram ett PM för att ta fram förslag till genomförande av slutrapportens förslag. Detta PM togs fram av representanter från välfärds- och utbildningsavdelningen, infrastrukturavdelningen och idrottsförvaltningen. Gruppens förslag utgörs av PM: *Ändrat ansvarsförhållande och principer för uthyrning av upplåtelse av stadens gymnastik- och idrottsanläggningar.*

I stadsledningskontorets PM framhålls att det finns möjliga samordningsvinster med en överföring av de 11 idrottshallarna till idrottsnämnden. Dessutom framhålls att skötsel och drift av idrottshallar ytterst ligger inom idrottsnämndens kompetensområde.

Liljeholmens stadsdelsnämnd hemställer om en revidering av prislistan för uthyrning av skollokaler. Stadsdelsnämnden framhåller att höjda priser skulle skapa incitament för skolorna att hyra ut till föreningsverksamhet.

Remisser

Utredningen har remitterats till idrottsnämnden, utbildningsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Kista stadsdelsnämnd, Rinkeby stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Vantörs stadsdelsnämnd, Östermalms stadsdelsnämnd, Skolfastigheter i Stockholm AB samt till Stockholms Stadshus AB.

Idrottsnämnden anser att ett samlat ansvar för skolidrottshallarna skapar bättre förutsättningar för planering av stadens idrottslokaler. Det samlade ansvaret tros också kunna leda till en effektiv skötsel av hallarna.

Utbildningsnämnden anser att överförandet av hallarna till idrottsnämnden kan skapa incitament som möjliggör en mer effektiv användning av stadens resurser. Samtidigt efterlyses tydliga regler för städning och vandalisering och stölder.

Bromma stadsdelsnämnd anser att stadens idrottshallar ska ses som en gemensam resurs och att det nuvarande splittrade ansvaret mellan idrottsnämnden och SISAB kan utgöra ett hinder för ett effektivt nyttjande. En sänkning av grundskoleschablonen är nämnden dock emot.

Enskede-Årsta stadsdelsnämnd ställer sig positiv till utredningens samtliga förslag. Renodlingen av ansvar för stadens idrottshallar tros leda till att anläggningarna sköts på ett bättre sätt.

Farsta stadsdelsnämnd anser att samlandet av stadens resurs av idrottshallar bör kunna leda till ett högre nyttjande.

Kista stadsdelsnämnd anser att det samlade ansvaret för idrottshallarna är positivt men motsätter sig en sänkning av grundskoleschablonen då detta anses kunna försämra nämndens ekonomiska villkor.

Rinkeby stadsdelsnämnd framhåller att Ungdomens hus i Rinkeby inte bör överföras från SISAB till idrottsnämnden. Nämnden framhåller att Ungdomens hus innehåller en stor andel lokaler och aktiviteter som inte har idrottslig anknytning.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd anser att utredningen bör kompletteras bland annat vad avser ekonomiska konsekvenser. Nämnden framhåller även idrottsföreningarnas behov av ökad tillgänglighet till hallarna.

Skärholmens stadsdelsnämnd har länge förespråkat ett överförande av Bredängshallen till idrottsnämnden. Nämnden framhåller även praktiska fördelar lokalt med överförandet.

Vantörs stadsdelsnämnd har avstått från att besvara remissen.

Östermalms stadsdelsnämnd anser att det nuvarande delade ansvaret för stadens idrottslokaler utgör ett hinder för ett effektivt nyttjande.

Skolfastigheter i Stockholm AB anser att de börda idrottshallarna bäst förvaltas och samplaneras tillsammans med stadens övriga idrottslokaler, genom idrottsnämndens försorg.

Stockholms Stadshus AB tillstyrker de förslag som framlagts i rapporten med motivering att inriktningen är att stadens lokaler skall utnyttjas mer effektivt.

Mina synpunkter

De senaste åren har en rad idrottssatsningar genomförts i Stockholms stad. Bland de stora kan nämnas en omfattande konstgrässatsning och upprustning och nybyggnation av flera idrottshallar. Trots den utökade kapaciteten råder det fortfarande brist på träningstider för idrottsrörelsen.

För mig är det av yttersta vikt att barn och unga ges möjligheter att motionera och idrotta. Det är tragiskt varje gång idrottsföreningar tvingas begränsa sina aktiviteter på grund av bristen på anläggningar.

Det är viktigt att stadens organisation är effektiv och stadens resurser används fullt ut. De skattekonor som generationer av stockholmare varit med om att betala ska ge maximal effekt i form av verksamhet i staden. Rapporten, *Översyn av ansvar resursutnyttjande och samverkan kring stadens gymnastik- och idrottsanläggningar*, har visat på flera områden där förbättringar är möjliga. Redan idag är skolidrottshallarna en viktig resurs för att tillgodose idrottsrörelsens behov av framförallt träningsmöjligheter. Genom detta beslut tas dock ytterligare steg för att nyttja hallkapaciteten maximalt.

Utbyggnaden av idrottsnämndens kortlåssystem är en viktig del i arbetet med att öka tillgänglighet för idrottsrörelsen. Genom att dessutom överföra ägandet med ansvaret för drift, underhåll och bokning kan synergivinster uppnås. Idrottsnämndens erfarenhet och kunskap inom området skapar dessutom goda förutsättningar för en effektiv förvaltning av skolidrottshallarna.

Flera av skolidrottshallarna är i dagsläget i behov av underhållsåtgärder avseende såväl själva fastigheten som omklädningsrum, duschar, verksamhetslokaler och utrustning. Jag anser att en upprustning av dessa hallar bör genomföras i samband med att ägandet övergår till idrottsnämnden.

I uppdraget inför utredning ingick att förslaget inte skulle medföra ökade kostnader för staden. Förslaget innebär ett nytt enhetligt och långsiktigt system för internprissättning. Jag anser att detta system för prissättning är mer rättvist än det tidigare systemet där hyran varierade beroende på hallens uppkomst och ägare. I och med att denna tidigare orättvisa utjämnas kommer dock tidigare gynnade nämnders ekonomiska ram på marginalen minska.

Det är även fortsättningsvis viktigt att skolorna i staden hålls informerade och delaktiga i beslut som berör dem. Stadens skolor bör ges företräde till skolidrottshallar, även på tider senare än klockan 16. Detta är extra angeläget med hänsyn till att gymnasieskolorna de närmaste åren förväntas få ett stort elevunderlag.

Vad gäller stadsdelsnämnderna Skarpnäck, Älvsjö, Kungsholmen, Norrmalm och Rinkeby så sker i detta skede ingen fastighetsöverföring dock innefattas även dessa av ärendets generella principer.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Sten Nordin* (m) och *Lotta Edholm* (fp) enligt följande.

De flesta av utredningens förslag om hur stadens gymnastik- och idrottsanläggningar kan utnyttjas effektivare är bra. Det är dock viktigt att stadens skolor är delaktiga i besluten och att skolorna får rimlig ersättning för upplåtelsen av sina lokaler. En ökad användning av lokalerna ställer ökade krav på städning och tillsyn. Tydliga regler måste därför utformas så att skolornas gymnastiksalar återställs i acceptabelt skick efter att idrottsföreningarna har hyrt dem.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Idrottsnämnden och SISAB skall återkomma till kommunfullmäktige med genomförandebeslut för fastighetsöverföring till idrottsnämnden av fastigheterna Bandhagshallen, Blackebergshallen, Bredängshallen, Gubbängsbadet, Gärdeshallen, Hagsätrahallen, Kärrtorpshallen, Spångahallen, Thorildsplanshallen, Hässelbyhallen och S:t Erikshallen. I genomförandebeslutet skall utöver investeringsutgiften även framtida drift- och kapitalkostnadskonsekvenser beaktas.
2. Villkor för upplåtelse och uthyrning av idrottsanläggningar godkänns enligt bilaga 3.
3. Nya idrottshallar inordnas i de nya villkoren för upplåtelser mellan idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna/utbildningsnämnden.
4. Överföringen av budgetmedel godkänns med totalt 24,7 mnkr till idrottsnämnden varav 7,0 mnkr överförs från grundskoleschablonen och 17,7 mnkr från gymnasieschablonen.
5. Nuvarande överenskommelse om ”upplåtelser och förhyrning av idrottsanläggningar” som slöts via beslut i dåvarande skolstyrelsen 1992-11-12 och dåvarande fritidsnämnden 1992-11-17 upphör att gälla.
6. Idrottsnämnden ska fortsätta arbetet med att ta fram en enhetlig taxa för kvällar och helger.
7. Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden skall upplåta sina idrottshallar för föreningsverksamhet under kvällar och helger mot en ersättning om 50 kr per timme och hall (när idrottsförvaltningen ansvarar för tillsynen) och 100 kr per timme och hall (när stadsdelsförvaltningarna/utbildningsförvaltningen ansvarar för tillsynen).

Kommunstyrelsen beslutar för egen del följande

Hemställan från Liljeholmens stadsdelsnämnd anses därmed besvarad.

Stockholm den 23 augusti 2006

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Kersti Py Börjeson

Anette Otteborn

Särskilt uttalande gjordes av *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Rolf Könberg* (alla m), *Lotta Edholm* och *Ann-Katrin Åslund* (båda fp) och *Ewa Samuelsson* (kd) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (m) och (fp) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Kommunfullmäktige beslöt i november 2003 att ge stadsledningskontoret i uppdrag att göra en översyn av ansvar, resursutnyttjande och samverkan kring stadens gymnastik- och idrottsanläggningar. Syftet med utredningen är att stadsdelsförvaltningarnas och utbildningsförvaltningens anläggningar i högre grad ska öppnas för idrottsrörelsens behov, för träning, tävling och övernattning. På samma sätt måste idrottsförvaltningens anläggningar stå till förfogande för skolidrott och villkoren för lokalutnyttjande uppfattas som rimliga för stadens olika förvaltare av idrottsanläggningar.

Slutrapporten, *Översyn av ansvar resursutnyttjande och samverkan kring stadens gymnastik- och idrottsanläggningar*, färdigställdes hösten 2004 och finns som *bilaga 2*.

Utredningen föreslår att idrottsnämnden ges ett samlat ansvar för stadens idrottsanläggningar inklusive de fristående skolidrottshallarna/skolbaden och att stadens skolor får option på att hyra idrottsanläggningarna för schemalagd undervisning vardagar 08.00 – 16.00 under terminstid.

I arbetet med översynen har ingått dels en arbetsgrupp bestående av representanter för stadsledningskontoret, utbildningsförvaltningen, idrottsförvaltningen, idrottsrörelsen och SISAB, dels en referensgrupp som bestått av representanter för olika stadsdelar, grundskolor, utbildningsförvaltningen, SISAB, Stockholms idrottsförbund, Stockholm Summer Games samt Eken Cup.

Genomförandearbetet kan i huvudsak delas in i tre områden.

1. Överföring av solitärer från utbildningsnämnden/ stadsdelsnämnderna till idrottsnämnden.
2. Villkor för upplåtelse mellan utbildningsnämnden/ stadsdelsnämnderna och idrottsnämnden dag- och kvällstid.
3. Villkor för upplåtelse vid övernattning för evenemangsändamål.

Kommunfullmäktige har redan tidigare behandlat de delar av rapporten som avser nyttjande av skollokaler för övernattning i samband med evenemangsverksamhet.

Efter remitteringen av rapporten ansågs att flera förslag krävde ytterligare klargörande för att praktiskt kunna genomföras. Efter underhandskontakter tog stadsledningskontoret således fram ett PM för att ta fram förslag till genomförande av slutrapportens förslag. Detta PM togs fram av representanter från välfärds- och utbildningsavdelningen, infrastrukturavdelningen och idrottsförvaltningen. Gruppens förslag utgörs av PM: *Ändrat ansvarsförhållande och*

principer för uthyrning av upplåtelse av stadens gymnastik- och idrottsanläggningar.

Liljeholmens stadsdelsnämnd hemställer om en revidering av prislistan för uthyrning av skollokaler. Stadsdelsnämnden framhåller att höjda priser skulle skapa incitament för skolorna att hyra ut till föreningsverksamhet.

Stadsledningskontoret har efter oavslutad remissrunda kompletterat Rapportens förslag med ett PM: *Ändrat ansvarsförhållande och principer för uthyrning av upplåtelse av stadens gymnastik- och idrottsanläggningar* av den 9 juni 2006.

Stadsledningskontorets PM av den 9 juni 2006 har följande lydelse.

FÖRSLAG TILL GENOMFÖRANDE AV

ÄNDRAT ANSVARSFÖRHÅLLANDE OCH PRINCIPER FÖR UTHYRNING AV UPPLÅTELSE AV STADENS GYMNASTIK- OCH IDROTTSANLÄGGNINGAR

Bakgrund

Stockholms stad äger ett stort antal idrottsanläggningar för såväl inomhusidrotter som utomhusidrotter. Vissa förvaltas av idrottsnämnden, andra av SISAB för uthyrning till skolor. För närvarande finns olika principer för uthyrning och upplåtelse av stadens gymnastik- och idrottsanläggningar beroende på huruvida anläggningen ingår i den principöverenskommelse som tecknades mellan dåvarande skolstyrelsen och fritidsnämnden. På uppdrag av kommunstyrelsen har stadsledningskontoret gjort en översyn av denna principöverenskommelse i syfte att bättre anpassa överenskommelsen till dagens situation. Syftet med utredningen var att ta fram ett enhetligt och flexibelt system som reglerar uthyrning och upplåtelse av gymnastik- och idrottsanläggningar. I kommunstyrelsens direktiv till utredaren framgår också att stadens idrottsanläggningar skall ses som en gemensam resurs och stadens anläggningar i högre grad öppnas för idrottsrörelsens behov, för träning, tävling och övernattning. Arbetet är slutfört och presenteras i slutrapporten "Översyn av ansvar, resursutnyttjande och samverkan kring stadens gymnastik- och idrottsanläggningar" dat. 2004-09-24 förslår sammanfattningsvis följande:

1. Idrottsnämnden ges ett samlat ansvar för stadens idrottsanläggningar inklusive de fristående skolidrottshallarna/skolbaden och att stadens skolor får option att hyra idrottsanläggningarna för schemalagd undervisning vardagar kl. 08.00 – 16.00 under terminstid.

2. Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden åläggs att upplåta sina skolor för övernattningsverksamhet för evenemangsändamål vid sidan av skoltid (kvällar, helger och lov) och att idrottsnämnden ges i uppgift att ansvara för denna upplåtelse till föreningslivet.
3. Fortsätta utbyggnad av kortlåssystem i skolornas gymnastiksalar och att idrottsnämnden ansvarar för upplåtelsen genom ambulerande tillsyn vid sidan av skoltid (kvällar, helger och lov).

Samtliga förslag kräver vidare utredning för att det ska vara möjligt att praktiskt genomföra förslagen. En arbetsgrupp ledd av ekonomiavdelningen har tillsatts för att ta fram förslag till genomförande av slutrapportens förslag. Arbetsgruppen har bestått av representanter från välfärds- och utbildningsavdelningen, infrastrukturavdelningen och idrottsförvaltningen.

Genomförandearbetet kan i huvudsak delas in i tre områden.

1. Överföring av solitärer från utbildningsnämnden/ stadsdelsnämnderna till idrottsnämnden.
2. Villkor för upplåtelse mellan utbildningsnämnden/ stadsdelsnämnderna och idrottsnämnden dag- och kvällstid.
3. Villkor för upplåtelse vid övernattning för evenemangsändamål.

Överföring av solitärer från SISAB till idrottsnämnden

BAKGRUND

I slutrapporten "Översyn av ansvar förordades att ansvaret för förvaltning av stadens friliggande idrottshallar samlas hos idrottsnämnden, antingen genom att idrottsnämnden övertar ägandet av anläggningarna från SISAB eller genom att idrottsnämnden övertar de andra nämndernas förstahandshyreskontrakt med SISAB. Om SISAB även fortsättningsvis skulle vara fastighetsägare föreslog utredningen att så mycket ansvar som möjligt för drift och underhåll läggs på hyresgästen (idrottsnämnden) för att på bästa sätt nyttja den kompetens idrottsförvaltningen har. De ekonomiska aspekterna av en eventuell överföring behövde då utredas vidare. I sitt remissvar om utredningen förordade idrottsnämnden att ägandet av de fristående skolidrottshallarna överförs från SISAB.

OMFATTNING

Utredningen avser de större friliggande skolidrottshallarna, med ett planmått om 18x36 m eller större, i några fall kombinerade med badanläggningar. Dessa skolidrottshallar är större än vad som krävs enbart för skolans idrottsundervisning, då de även är dimensionerade för idrotts- och föreningslivets behov. Friliggande mindre gymnastik och idrottsbyggnader i skolorna, som i första hand är dimensionerade för skolornas behov berörs inte. Utredningen behandlar 11 hallar, se nedan.

FÖRSLAG TILL ÖVERFÖRING AV ÄGANDET

Stadsledningskontoret föreslår att ägandet av de friliggande skolidrottshallarna överförs från SISAB genom att staden (idrottsnämnden) köper byggnaderna från SISAB.

Ur drift- och fastighetsförvaltningssynpunkt är ett samlat ägande att föredra. Det ger också de bästa förutsättningarna att göra samlade prioriteringar av kommande investeringar och underhållsinsatser inom hela stadens bestånd av större bad- och idrottsanläggningar. De ekonomiska konsekvenserna för staden av en sådan överföring är mycket begränsade. Stadens kapitalkostnader ökar och markkontorets intäkter från tomträttsavgälder (prel. ca 1,0 mnkr) minskar. Genom att SISAB:s hyror är baserade på självkostnader kompenseras detta av att nämndernas hyror minskar med motsvarande kostnader. Stämpelskatt för köpet, (preliminärt bedömd till ca 1,5 mnkr) är en faktisk kostnad i samband med överföringen. Utöver detta finns inga egentliga motiv för alternativet att idrottsnämnden hyr hallarna av SISAB, varför fördelarna med en överföring överväger.

Normalt sker överföringar av byggnader och fastigheter inom staden och koncernen till bokförda värden. Genom att många av de aktuella bad- och idrottshallarna har ett stort underhållsbehov, av mycket varierande omfattning, ger i några fall de bokförda värdena inte en rättvisande bild av byggnadernas värde. Vid en överföring till staden ska hänsyn tas till detta. Fastighetsöverföringen föreslås ske efter separat beslut i Idrottsnämnden, i SISAB:s styrelse och i kommunfullmäktige. Utförligare beslutsunderlag redovisas inför ett sådant beslut.

I remissbehandlingen yrkade Rinkeby stadsdelsnämnd på att Ungdomens hus inte skulle överföras till Idrottsnämnden. Idrotten är bara en del av den verksamhet med inriktning mot barn och ungdom som stadsdelsnämnden idag driver i Ungdomens hus, som utöver idrottshallen innehåller en stor andel andra lokaler. Om stadsdelsnämnden fortsättningsvis ska bedriva verksamheten i Ungdomens hus finns inga väsentliga motiv att överföra ägandet och fastighetsförvaltningen till idrottsnämnden.

Omfattning av fastighetsöverföring:

Stadsledningskontorets förslag avser följande skolidrottshallar:

Skolidrottshall	Nuvarande hyresgäst / nämnd
Bandhagshallen, Blackebergshallen, Kärrtorpshallen, S:t Erikshallen och Thorildsplanshallen	Utbildningsnämnden
Spångahallen med äldre hall (inkl bad) och pågående tillbyggnad	Utbildningsnämnden och Spånga-Tensta stadsdelsnämnd
Gärdeshallen	Östermalms stadsdelsnämnd
Hagsätrahallen	Vantörs stadsdelsnämnd
Bredängshallen (inkl bad)	Skärholmens stadsdelsnämnd

Gubbängsbadet	Farsta stadsdelsnämnd
Hässelbyhallen gamla hallen (Hässelby Villastadsskolan)	Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

I anslutning till Hässelby Villastadsskolan och Hjulstaskolan (Spånga-Tensta SDN) pågår eller planeras f.n. om- och tillbyggnad av gymnastiksalar till idrottshallar med ”fulla mått”, i samarbete mellan SISAB och idrottsnämnden och med avsikten att idrottsnämnden ska överta den nya hallen. Beslut om fastighetsköp i anslutning till Hjulstahallen hanteras i separat ärende, i anslutning till idrottsnämndens investeringsbeslut. Avseende framförallt Hässelbyhallen finns kvarvarande frågor att utreda om bl.a. tekniska förutsättningar för en eventuell fastighetsbildning innan slutlig ställning kan tas till om en överföring av ägandet ska ske, eller om ett långsiktigt arrendeavtal bör upprättas mellan Idrottsnämnden och SISAB. Förutsättningarna utreds vidare inför genomförandebeslut om fastighetsöverföring/köp. Även dessa hallar ska inordnas i de föreslagna nya villkoren för upplåtelser mellan idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna, liksom andra hallar som kan tillkomma senare.

VILLKOR FÖR UPPLÅTELSE MELLAN UTBILDNINGSNÄMNDEN/ STADSDELSNÄMNDERNA OCH IDROTTSNÄMNDEN

Nyttjande av gymnastik- och idrottsanläggningarnas kan delas upp i tre delar:

- Dagtid/skoltid
- Kvällstid för föreningsliv
- Helger för föreningsliv

En schablonmässig beräkning av nyttjandet dag-, kvällstid och helger har gjorts och som utgör fördelningsbaser för fastställande av internpriset. Skolorna (grund- och gymnasieskolorna) disponerar gymnastik- och idrottsanläggningarna för skolverksamhet under skoltid 08-16 under säsong. Säsong för idrottshallar är för närvarande måndag vecka 34 till och med den 31 maj. Idrottsförvaltningen disponerar anläggningarna för föreningsverksamhet under kvällstid och helger enligt nedan:

	Antal timmar	Andel tim av tot i %
Dagtid/skoltid	1 250 timmar	40 %
Kvällar/helger	1 650 timmar	60 %
Summa	2 900 timmar	

För kvällar och helger tillförs ytterligare en faktor för fördelning av kostnaderna. Anläggningarna fördelas efter storleken på hallen. Anläggningarna kommer att fördelas enligt följande:

- Stora hallar (20x40)

- Medelstora hallar (18x36)
- Mindre hallar (mindre än 18x36)

Principerna för beräkning av internprissättning av upplåtelse av gymnastik- och idrottsanläggningar

Gymnastik- och idrottsanläggningar bör betraktas som ändamålsfastigheter vilket innebär att staden vid beräkning av internprissättning av upplåtelse av gymnastik- och idrottsanläggningar endast ska grundas på de rörliga kostnaderna för drift, underhåll och personal. Finansiering av kapitalkostnader bör justeras via budgetmedel. Förslaget innebär att en överföring av budgetmedel från stadsdelsnämnderna/utbildningsnämnden till idrottsnämnden bör ske, vilket redogörs för längre fram i detta PM.

En total översyn av idrottsnämndens internprissättning vid uthyrning av gymnastik- och idrottsanläggningar har gjorts eftersom det idag finns olika system för internprissättning. Ett s.k. likviditetsförfarande som i korthet innebär att berörda nämnder betalar en fast avgift till varandra för rätten att disponera de anläggningar som ingår i överenskommelsen på dag- respektive kvällstid. För nya anläggningar hyr idrottsförvaltningen ut till skolor till självkostnadspris per timme.

I beräkningen av avgiften för prissättning vid upplåtelse av gymnastik- och idrottsanläggningar till skolor och föreningslivet ingår anläggningar som finns inlagda i idrottsförvaltningens bokningssystem. Skolorna får tillgång till idrottsanläggningarnas basutbud av idrottsytor, omklädningsrum och därtill anknuten verksamhet, dock inte specialutrustade salar som gym, solarier och liknande. Förutom inomhusanläggningar ingår även att skolorna kan boka bemannade utomhusanläggningar (idrottsplatser mm). Idrottsförvaltningens obemannade bollplaner och isbanor är inte bokningsbara men kan samnyttjas med allmänheten.

Ändringen omfattar för närvarande 13 stadsdelsnämnder, utbildningsnämnden och idrottsnämnden. Stadsdelsnämnderna Skarpnäck, Älvsjö, Kungsholmen, Norrmalm, och Rinkeby berörs i dagsläget inte praktiskt av förändringen, men omfattas av principerna. Principerna för beräkning av internprissättning utgår från en genomsnittlig kostnad för fastighetsanknutna och verksamhetsanknutna kostnader under perioden 1993 till 2004 vid nio referensobjekt. Perioden har valts mot bakgrund av att det skall vara möjligt att utjämna skillnader mellan åren för exempelvis nyinvesteringar. Detta innebär att internpriset kan fungera när nya hallar byggs och/eller hallar inte längre ingår i systemet. Så kommer bl.a. att ske när Hjulstahallen byggs och Åsöhallen rivs vilket kommer att beröra stadsdelsnämnderna Spånga-Tensta och Maria-Gamla stan. Övriga villkor, taxa mm. framgår av bilaga.

SKOLANS GYMNASTIKSALAR

För upplåtelse av gymnastiksalar under kvällar och helger utgår ersättning till stadsdelsförvaltningarna och utbildningsförvaltningen med 50 kr per timme och hall (när

idrottsförvaltningen ansvarar för tillsynen) och 100 kr per timme och hall (när stadsdelsförvaltningarna/utbildningsförvaltningen ansvarar för tillsynen).

Budgetkonsekvenser

Villkoren för internpriset under skoltid föreslås omfatta samtliga idrottsnämndens hallar. Idrottsnämnden beräknar att driftkostnaderna för drift och underhåll för nya anläggningar kommer att uppgå till 19,6 mnkr exklusive kapitalkostnader och 26,8 inklusive kapitalkostnader. En ny beräkning avseende nämndernas hyreskostnader har skett i samband med utredningen av försäljning av solitärer till idrottsnämnden, vilket innebär en korrigering med totalt 2,4 mnkr i förhållande till stadsledningskontorets tidigare utredning 24 september 2004. De ökade kapitalkostnaderna för idrottsnämnden kommer att behandlas i samband med genomförandebeslut avseende överlåtelse av 11 skolidrottshallar från SISAB till idrottsnämnden. Det föreslagna internpriset förändrar inte intäkterna för idrottsnämndens egna hallar som idag inte ingår i likviditetsförfarandet. Utfallet av det nya internpriset blir lägre än nuvarande likviditetsförfarande. Detta innebär att idrottsnämndens får sammanlagt ökade kostnader med 2,9 mnkr enligt nedan (d.v.s. 10,7 mnkr – 7,8 mnkr). Utfallsberäkningen av föreslagen internpris utgår från ett 80 % nyttjande av samtliga hallar. För utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna innebär förslaget minskade kostnader med totalt 24,7 mnkr. Nettobudgetkonsekvensen blir således att idrottsnämnden kommer att ha en ökad kostnad med 2,1 mnkr i förhållande till dagens budget för verksamheten (d.v.s. 26,8 mnkr – 24,7 mnkr), vilket hänförs i huvudsak till ökade kostnader för upprustning av Spångahallen år 2006. Upprustningen är beräknad till ca. 25,0 mnkr.

Förändring intäkter/kostnader idrottsnämnden	Mnkr(+) minskad kostnad/ökad intäkt
Ökade kostnader drift- och underhåll nya anläggningar exkl. kapitalkostnader	-19,6
Ökade kapitalkostnader värdeöverföring solitärer	-5,6
Nuvarande hyreskostnad enl. likviditetsförfarandet utgår	4,5
Internpris skoltid enl. föreslagen taxa inkl. egna hallar (7,5 mnkr = 9 hallar)	7,8
Internpris skoltid egna hallar enligt dagens taxa	-3,2
Nuvarande hyresintäkt enl. likviditetsförfarandet utgår	-10,7
Summa:	-26,8

<i>Förändring intäkter/kostnader utbildningsnämnden (gymnasieskolor)</i>	<i>Mnkr(+) minskad kostnad/ökad intäkt</i>
Nuvarande hyreskostnad inkl. likviditetsförfarandet utgår	24,2
Internpris skoltid enl. föreslagen taxa	-3,4
Nuvarande hyresintäkt andra handsuthyrning till idn	-3,1
Summa:	17,7

<i>Förändring intäkter/kostnader stadsdelsnämnder (grundskolor)</i>	<i>Mnkr(+) minskad kostnad/ökad intäkt</i>
Nuvarande hyreskostnad inkl. likviditetsförfarandet utgår	12,8
Internpris skoltid enl. föreslagen taxa	-4,4
Nuvarande hyresintäkt andra handsuthyrning till idn	-1,4
Summa:	7,0

Sammanfattande kommentarer

Idag finns två olika system för internprissättning. Ett s.k. likviditetsförfarande som omfattar utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna Kista, Vantör, Skärholmen och Östermalm. För nya anläggningar hyr idrottsförvaltningen ut till skolor till självkostnadspris per timme, vilket omfattar de nämnder där nya anläggningar byggs. Totalt

omfattar dessa två system för internprissättning för närvarande 12 stadsdelsnämnder, utbildningsnämnden och idrottsnämnden. Många upplever detta system som orättvist. Syftet med denna utredning har varit att ta fram ett enhetligt och flexibelt system som reglera uthyrning och upplåtelse av gymnastik- och idrottsanläggningar. Systemet skall inte heller vara avhängt huruvida nya anläggningar byggs eller om anläggningen inte längre används under skoltid exempelvis vid en nedläggning av en skola.

De föreslagna principerna för internprissättning har löst genom olika ställningstaganden. När det gäller exempelvis hantering av avgränsningen i tid mellan skoltid/kvällar och helger utgår förslaget från en debiterbar tid på totalt 2 900 timmar fördelat på 40 % skoltid och 60 % kvällar och helger. Denna fördelning bygger på idrottsnämndens erfarenhet av skolornas nyttjande av gymnastik- och idrottsanläggningar under dagtid samt föreningslivets nyttjande av anläggningar under kvällar och helger. En utökning av fördelningsbasen, till att även omfatta juni månad, har diskuterats. Detta förslag har förkastats mot bakgrund av att idrottsnämnden försöker förlägga stora underhåll- och reparationsarbeten under sommarmånaderna för att inte störa ordinarie verksamhet.

En differentiering av internpriset för inomhus- respektive utomhusanläggning och storlek på hall har gjorts. Under arbetet har även diskussioner förts om att fördela internpriset på en fast respektive rörlig del. Detta har också förkastats då detta system enligt arbetsgruppens mening skulle öka antalet internfakturer och därmed öka stadens administrativa kostnad för systemet, vilket inte är önskvärt.

Idrottsnämnden föreslås kompenseras genom en överföring av 17,7 mnkr från gymnasieschablonen och 7,0 mnkr från grundskoleschablonen. Detta motsvarar i rundtal 1,4 promille av grundskoleschablonen och 9,7 promille av gymnasieschablonen.

Förslagen omfattar för närvarande 13 stadsdelsnämnder, utbildningsnämnden och idrottsnämnden. Stadsdelsnämnderna Skarpnäck, Älvsjö, Kungsholmen, Norrmalm och Rinkeby berörs i dagsläget inte praktiskt av förändringen, men omfattas av principerna. Arbetsgruppen är medveten om att föreslagna internprissättning kan slå olika mellan olika nämnder. De anläggningar som föreslås överföras från SISAB till idrottsnämnden omfattar sju nämnder; utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna Kista, Spånga-Tensta, Östermalm, Farsta, Hägersten och Skärholmen. Dessa anläggningar är i förhållande till utbildningsnämndens och stadsdelsnämndernas lokalbehov för gymnastikundervisning för stora. Vidare är utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB specialiserade på utbildningsverksamhet och saknar tillräcklig kunskap om idrottsrörelsens behov. Enligt arbetsgruppen kan dessa gymnastikhallar förvaltas på ett bättre sätt av idrottsnämnden.

Genom förslaget kan utfallet för den enskilda skolan kan förslaget om en ny enhetlig internprissättning innebära ökade eller minskade kostnader i förhållande till nuvarande system. Arbetsgruppen har, mot bakgrund av att utgångsläget skiljer sig så markant mellan olika nämnder, inte funnit det möjligt att skapa ett nytt system där ingen kommer att få ökade kostnader. Arbetsgruppen har i sin avvägning avseende principerna för internprissättning fokuserat sig på att uppnå syftet med utredningsmo-

tiven nämligen att stadens gymnastik- och idrottsanläggningar skall ses som en gemensam resurs som skall utnyttjas i högsta möjliga utsträckning.

Därutöver har arbetsgruppen strävat efter att skapa ett enhetligt system för interprissättning av gymnastik- och idrottshallar under skoltid som är långsiktigt hållbart. Utvecklingen bör dock följas särskilt mot bakgrund av att intentionerna med förslaget är att öka nyttjandet av gymnastik- och idrottshallar. En uppföljning av detta förslag bör förslagsvis aktualiseras under år 2007 och ingå i en samlad utvärdering som även inkluderar förslagen som avser övernattningar.

Stadsledningskontorets förslag:

1. Idrottsnämnden och SISAB får återkomma till kommunfullmäktige med genomförandebeslut för fastighetsöverföring av fastigheterna Bandhagshallen, Blackebergshallen, Bredängshallen, Gubbängsbadet, Gärdeshallen, Hagsåtrahallen, Kärrtorpshallen, Spångahallen, Thorildsplanshallen, Hässelbyhallen och S:t Erikshallen, I genomförandebeslutet skall utöver investeringsutgiften även framtida drift- och kapitalkostnadskonsekvenser beaktas.
2. Godkänna bifogade överenskommelse för internprissättning.
3. Godkänna att nya hallar inordnas i de nya villkoren för upplåtelser mellan idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna/utbildningsnämnden.
4. Godkänna överföring av budgetmedel med totalt 24,7 mnkr till idrottsnämnden varav 7,0 mnkr överförs från grundskoleschablonen och 17,7 mnkr från gymnasieschablonen.
5. Nuvarande överenskommelse om ”upplåtelser och förhyrning av idrottsanläggningar” som slöts via beslut i dåvarande skolstyrelsen 1992-11-12 och dåvarande fritidsnämnden 1992-11-17 upphör att gälla.
6. Uppdra åt idrottsnämnden att fortsätta arbetet med att ta fram en enhetlig taxa för kvällar och helger.
7. Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden skall upplåta sina gymnastikhallar för föreningsverksamhet under kvällar och helger mot en ersättning om 50 kr per timme och hall (när idrottsförvaltningen ansvarar för tillsynen) och 100 kr per timme och hall (när stadsdelsförvaltningarna/utbildningsförvaltningen ansvarar för tillsynen).

Bilagor till stadsledningskontorets PM

Bilaga 3 Villkor för upplåtelse och uthyrning av Idrottsanläggningar

Bilaga 4 Omfattning av förslaget, anläggning fördelat per nämnd år 2006

Liljeholmens stadsdelsnämnd hemställer hos kommunstyrelsen om en revidering av prislistan för uthyrning av skollokaler. Stadsdelsnämnden framhåller att höjda priser skulle skapa incitament för skolorna att hyra ut till föreningsverksamhet.

Hemställan om översyn och revidering av gällande prislista för uthyrning av skollokaler

Liljeholmens stadsdelsnämnd beslöt den 27 oktober 2005 följande

Nämnden hemställer hos kommunstyrelsen om översyn och revidering av gällande prislista för uthyrning av skollokaler, samt

Nämnden anför följande.

Möjligheten att hyra skolornas lokaler är ett sätt att både åstadkomma effektiv lokalanvändning och att med förmånliga villkor kunna erbjuda föreningslivet och allmänheten lokaler för olika aktiviteter.

För att detta skall fungera krävs att skolorna har ett ekonomiskt incitament för uthyrning. Den ersättning skolorna erhåller har varit oförändrad under de senaste fjorton åren och som skäl till den låga uthyrningsfrekvensen anføres det också från ledningen för skolorna att ersättningsnivån är för låg och inte täcker kostnaden för tillsyn, städning och slitage.

Liljeholmens stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i tjänsteutlåtande från den 10 oktober 2005. Tjänsteutlåtandet har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

Till förvaltningen har inkommit skrivelse från Ann-Marie Strömberg (v) Ing-Marie Gidlöf m.fl. (s) Staffan Kuylenstierna (mp).

"Skolorna i staden används inte enbart till skolundervisning. Utanför skoltid används skollokaler i stor utsträckning för andra verksamheter, idrott och föreningsverksamhet. Uthyrningsverksamheten är inte oproblematisk. Flitigt användande av skolans lokaler medför kostnader i form av extra städning och slitage och – tyvärr – ibland också skadegörelse. Staden har ett starkt intresse av att skollokalerna används effektivt, men det måste då finnas rimliga ekonomiska incitament till uthyrning. Intäkterna måste minst täcka de merkostnader som uthyrningen förorsakar. Idag förekommer paradoxen att 0-taxan vid uthyrning till barnverksamhet innebär 0-intäkt för skolan. Vi önskar redovisning från förvaltningen beträffande de regler som gäller vid uthyrning av skolor och specifikt för hur uthyrningen av skollokaler fungerar i Lilje-

holmen, både ekonomiskt och verksamhetsmässigt och om det finns behov av förändringar i systemet.”

Förvaltningens redovisning

Vid skolorna hyr vid enstaka tillfällen ut matsalarna. Idrottshallarna hyrs ut antingen enskilt eller via idrottsförvaltningens bokningssystem.

Aspuddens skola och Gröndalsskolan hyr ut till olika föreningar t e x ABF, hyresgästföreningen, bostadsrättsföreningar.

*Bokad/nyttjad tid för GYMNAS-
TIKSALAR. Datum från 2003-01-
01 till 2003-12-31.*

	Anläggning	Bokad tid	Bokn.bar.tid	NyttjTid%
1	Nybohovsskolan	232	844	27
2	Ekensbergsskolan	13	684	2
3	Gröndalsskolan	210	0*	100
4	Aspuddens Skola	1683	2209	76
5	Blommensbergs skola	Saknas upp- gifter		

*) Stängd för renovering

Den största delen av uthyrningen sker via Idrottsförvaltningen. Idrottsförvaltningens bokningsenhet har idag till uppgift att hyra ut skolornas gymnastiksalar tillsammans med stadens övriga anläggningar till idrottsrörelsen. I denna uthyrningsverksamhet har staden prioriterat barn – och ungdomsidrotten som vid förhyrning i huvudsak har 0 taxa. Skolornas gymnastiksalar ställs i mycket varierande utsträckning till förfogande för denna uthyrning. Tillgänglig tid kan variera mellan runt 300 timmar / år till runt 2000 timmar / år och gymnastiksal. Efterfrågan på denna lokalresurs varierar över stadsdelen dels beroende på närheten till idrottshallar, dels beroende på gymnastiksalarnas storlek och utrustning.

Varje vår går Idrottsförvaltningens bokningsenhet ut till skolorna med en förfrågan om vilka tider skolorna ställer till förfogande för uthyrning för kommande läsår. Sammanlagt finns 4 skolor med. Varje skola kan ha en eller flera bokningsbara gymnastiksalar. Skolorna erhåller en ersättning på 100:- i timman för den uthyrning som sker av deras gymnastiksalar. Svarar idrottsförvaltningen för tillsynen vid uthyrningen, genom sin ambulerande tillsynsenhet, sjunker ersättningen till 50:- i timman. Ersättningen till skolorna har varit oförändrad sedan den infördes för 14 år sedan avseende 100-kronan och 10 år för 50-kronan.

Av svaren på den enkät som skickades ut till skolorna framgår att de viktigaste hindren för att öka den bokningsbara tiden är följande:

Kostnaderna för tillsyn genom egen vaktmästare gör det omöjligt att upplåta gymnastiksalen/lokalen under helgtid och begränsar upplåtelseiden under kvällstid.

Gymnastiksalens/lokalens belägenhet i skolan försvårar ofta upplåtelsen genom att man inte kan begränsa tillgången till övriga skollokaler.

Ersättningsnivån vid upplåtelsen är inte tillräcklig för att täcka kostnaden för tillsyn, städning, slitage mm.

Stadsledningskontorets uppdrag till Idrottsförvaltningen

Stadsledningskontoret har givit i uppdrag åt idrottsförvaltningen att utreda ägar- och förvaltningsförhållandet i stadens samtliga idrottshallar. Utredningen blev klar under augusti 2004.

Under utredningsarbetet har det uppstått svårigheter med att kartlägga de totala driftskostnaderna för de berörda skolidrottshallarna. I första hand beror detta på att de ingår i en driftsenhet tillsammans med tillhörande skola. Dessutom anser idrottsförvaltningen att de angivna kostnadsnivåerna för inventarier, lokalvård, tillsyn mm är för låga för att klara driften på en acceptabel nivå. Ytterligare analys av kostnadsbilden kan därför behövas inför ett genomförande av utredningens förslag.

I diskussionen som föranlett utredningen ser man vinster och positiva synergier med en gemensam förvaltning för dessa enheter.

Utredningen föreslår

Att idrottsnämnden ges ett samlat ansvar för stadens idrottshallar.

Att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utarbeta ett förslag till ramavtal som reglerar villkoren för idrottsnämndens uthyrning av lokaler och anläggningar till stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden för undervisning.

Att stadens skolor skall ges option på timförhyrning av idrottsanläggningarna för schemalagd undervisning vardagar 8.00 – 16.00 under terminstid.

Att idrottsnämnden tillförs medel för att täcka ökade nettokostnader för utökat ansvar.

Att grundskoleschablonen och gymnasieschablonen reduceras med de belopp som motsvarar respektive verksamhets minskade nettokostnader

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att vid extern uthyrning följa idrottsförvaltningens prislista samt att hyran vid uthyrning internt inom stadsdelen fastställs i överenskommelse mellan enheterna.

Lokaler som finns för förhyrning för privatpersoner och föreningar kommer att redovisas på stadsdelens hemsida. Information lämnas även av förvaltningens medborgarservice.

REMISSER

Utredningen har remitterats till, idrottsnämnden, utbildningsnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Kista stadsdelsnämnd, Rinkeby stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Vantörs stadsdelsnämnd, Östermalms stadsdelsnämnd, Skolfastigheter i Stockholm AB samt till Stockholms Stadshus AB.

De delar av remissvaren som avser övernattning i skolor vid evenemang återfinns i utlåtande 2006:78 behandlat av kommunfullmäktige den 24 april 2006.

Idrottsnämnden beslöt den 22 mars 2005 att godkänna förvaltningens förslag till remissyttrande.

Särskilt uttalande gjordes av *Billy Östh m fl* (m) och *Caroline Silverudd Lundbom* (fp), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Alf T Samuelsson (kd), *bilaga 1*.

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande av den 3 mars 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Utredningsarbetet har genomförts tillsammans med berörda parter i enlighet med anvisningarna i direktiven. Utredningens förslag är dock utredarens egna.

Utredaren har delat upp utredningsuppdraget i tre delområden

1. Ansvar för och samverkan kring stadens skolidrottshallar/skolbad och övriga idrottsanläggningar.
2. Nyttjandet av skollokaler för övernattning i samband med evenemangsverksamhet.
3. Upplåtelsen av skolornas gymnastiksalar för idrottsrörelsens behov.

Avseende punkt 1 delar förvaltningen utredningens uppfattning att ett samlat ansvar för stadens friliggande idrottshallar leder till att de s.k. skolidrottshallarna kan skötas på ett bättre sätt än idag och att ett samlat ansvar skapar bättre förutsättningar för att på ett samlat sätt planera för den framtida volymen och sammansättningen av stadens totala innehav och utbud av idrottslokaler. Ett samlat ansvar bör enligt förvaltningens mening på sikt åstadkommas genom att ägandet av de fristående skolidrottshallarna överförs till idrottsnämnden.

Förvaltningen anser dock att en noggrann fördjupad analys av kostnadsbilden är nödvändig innan beslut om eventuellt överförande tas. Flera av skolidrottshallarna samt berörda skolbad är i dagsläget i behov av omfattande underhållsåtgärder avseende såväl själva fastigheten som omklädningsrum, duschar, verksamhetslokaler och utrustning.

Detta upprustningsbehov måste, genom besiktning, i samarbete med SISAB fastställas och kostnader för detta klarläggas innan ett eventuellt överförande av anläggningarna kan genomföras. Upprustningsåtgärderna bör, i första hand, genomföras och bekostas av SISAB innan eventuellt övertagande blir aktuellt.

För att kunna hålla ”de nya anläggningarna” i ett acceptabelt skick måste, efter ett eventuellt överförande, erforderligt belopp tillföras idrottsnämndens underhålls- och reinvesteringsbudgetar.

Hur mycket detta rör sig om måste vidare utredas. Viktigt är att detta belopp hamnar i ”rätt” storleksordning. Förvaltningen ser annars en stor fara i att det kommande underhållsbehovet som finns i skolidrottshallarna kan komma att kraftigt urholka idrottsnämndens redan i dag begränsade underhållsbudget. Detta skulle på sikt innebära ett utarmat underhåll av hela förvaltningens bestånd av idrottsfastigheter.

Det är svårt att på ett tydligt sätt klarlägga de totala driftkostnaderna för berörda skolidrottshallar/skolbad. Dessa ingår i dagsläget i en integrerad driftenhet med respektive skola och vissa driftkostnader döljer sig i den schablon som utgör drift- och underhållskostnad (DoU) inom ramen för den hyra som SISAB debiterar skolan för dess lokaler. Förvaltningen anser att en noggrann ytterligare analys av kostnadsbilden är nödvändig innan beslut om eventuellt överförande tas. Den kostnadsbild som ges i utredningen är en mycket grov uppskattning utifrån schablonberäkningar.

Förutsättningar för och storlek på eventuell självkostnadstaxa som skall gälla för hela idrottshallsbeståndet måste ytterligare klarläggas. Förvaltningen upplever en risk att det blir en osäker intäktsbild dagtid gentemot skolan och skolans nyttjande. Vid ett system med självkostnadstaxa måste även idrottsplatser, bollplaner och ishallar, inkluderas. Nyttjandet av dessa är inkluderat i den summa som utbildningsnämnden/stadsdelsnämnderna erlägger för nyttjandet av idrottshallarna inom ramen för överenskommelsen från 1992.

Förvaltningen förespråkar istället en lösning där förvaltningen tillförs medel för driften av anläggningen för all tid och att en bokning för stadens skolor kan ske utan debitering. Om en sådan lösning ej kan tillämpas måste taxefrågan utredas vidare i samarbete med stadsledningskontoret.

Förvaltningen anser att i remissen redovisat förslag till lösning av övernattningsmöjligheter i stadens skolor väl ryms i det uppdrag som idrottsförvaltningar har då det gäller att vara föreningslivet behjälplig, att ställa arenor till förfogande för deras verksamhet och redovisar i bilaga en möjlig modell för genomförande, bilaga 2.

Avseende punkt 3 anser förvaltningen att betydelsen av tillgång till skolornas gymnastiksalar som resurs för föreningslivet starkt bör betonas. Förvaltningen anser att skolornas gymnastiksalar skall stå till föreningslivets förfogande när de inte är i bruk för undervisningsändamål, om inte mycket starka skäl talar emot detta. Detta

måste enligt förvaltningens mening tydligt framgå av kommande beslut i kommunfullmäktige.

FÖRVALTNINGENS SYNPUNKTER

Ansvar för och samverkan kring stadens skolidrottshallar/skolbad och övriga idrottsanläggningar.

IdN ansvarar för totalt 24 idrottshallar.

13 idrottshallar bokas ut som stora idrottshallar (d v s de hart mått som överstiger 18x36 m spelyta);

Brännkyrka, stora hallen\$
Enskede, stora hallen\$
Eriksdal, stora hallen*
Farsta, stora hallen*\$
Gubbängen, stora hallen□
Högdalen*
Skärholmen, stora hallen*\$
Sköndal*□
Tensta*\$
Vällingby, stora hallen*\$
Västertorp, stora hallen*
Åkeshov□
Ärvinge*\$

Av dessa hallar håller endast 9 st fullstora spelmått 20x40m, markerade med stjärna ovan.

Idrottsnämnden är fastighetsägare till samtliga hallar ovan, utom Skärholmshallen, där anläggningen (sim- och idrottshall) förhyrs från Svenska Bostäder.

Följande bokas ut som små hallar d v s med spelmått 18x36 m eller mindre

Brännkyrka, lilla hallen#\$
Enskede, lilla hallen#\$
Eriksdal, lilla hallen#□
Farsta, lilla hallen#\$
Forsgrenska #
Gubbängen, lilla hallen\$□
Skärholmen, lilla hallen#\$
Vällingby, lilla hallen#\$
Västberga#

Västertorp, lilla hallen#
Ålgrytehallen (gymnastiksal)

De hallar som är markerade med staket håller spelmått 18x36 m.

Av ovanstående små hallar är Idrottsnämnden fastighetsägare till samtliga utom Skärholmen, lilla hallen, där anläggningen (sim- och idrottshall) förhyrs från Svenska Bostäder, Forsgrenska, där anläggningen (sim- och idrottshall) förhyrs från GFN och Västberga där hallen förhyrs kvällstid och helger från SISAB.

Av ovan redovisade hallar nyttjas 13 st för skolidrott inom ramen för 1992-års uppgörelse (markerade med \$). Dessutom nyttjas 5 andra hallar (markerade med □) för skolidrott inom ramen för andra uppgörelser.

Nedanstående 6 skolidrottshallar med spelmått ca 18x36 m förhyrs från utbildningsförvaltningen inom ramen för 1992-års uppgörelse, för idrottsrörelsens nyttjande.

Bandhagshallen
Blackebergshallen
Spångahallen
S:t Erikshallen
Thorildshallen
Åsöhallen (kommer att utgå februari 2005)

Nedanstående 2 hallar förhyrs från respektive stadsdelsnämnd, inom ramen för 1992-års uppgörelse

Bredängshallen
Gärdeshallen

Förutom detta förhyr IdN tre skolbad

Bredäng, i samma byggnad som hallen (från SdN)
Gubbängens, beläget i Gubbängens skola (från SdN)
Spånga, i samma byggnad som hallen (från UtbN)

Utanför 1992-årsuppgörelse och inom ramen för skolersättning vid förhyrning av skolans gymnastiksal, disponeras även;

Hagsätrahallen
Kärtrorpshallen

Ersättningar och disposition inom ramen för 1992-års likviduppgörelse

”Skolan”

För skolans nyttjande av ingående idrottsanläggningar betalar UtbN 9,2 Mkr/år och Kista SdN 1,5 Mkr. Inom ramen för denna ersättning äger även skolorna rätten att nyttja IdN:s bemannade utomhusanläggningar, ishallar och obemannade bollplaner.

Skolan äger rätt att nyttja anläggningarna under skoltid för sin schemalagda idrottsundervisning. I nyttjanderätten ingår även idrottshallarnas basutbud av idrottsytor, d v s omklädningsrum och motionsrum m m, dock ej specialutrustade salar.

IdN

IdN erlägger 4,5 Mkr/år för nyttjandet i de skolidrottshallar som ingår i uppgörelsen.

IdN äger rätt att nyttja anläggningarna på kvällstid från ca 17.30 och lördag, söndag, från ca 20 augusti t o m 30 april.

Förvaltningens synpunkter på utredningens förslag

Allmänt

Förvaltningen delar utredningens uppfattning att ett samlat ansvar för stadens friliggande idrottshallar leder till att de s.k. skolidrottshallarna kan skötas på ett bättre sätt än idag och att ett samlat ansvar skapar förutsättningar för att på ett bättre sätt planera för den framtida volymen och sammansättningen av stadens totala innehav och utbud av idrottslokaler.

Ett samlat ansvar kan enligt förvaltningens mening på sikt åstadkommas genom att ägandet av de fristående skolidrottshallarna överförs till idrottsnämnden. Alternativt kan detta ske genom att idrottsnämnden blir förstahandshyresgäst i dessa anläggningar gentemot SISAB. Förvaltningen förordar ett överförande av ägandet. Ett överförande av ägandet blir en ”renare” lösning, då idrottsnämnden föreslås stå för underhållskostnader m.m. och nämnden i annat fall skulle investera i anläggningar man inte är ägare av.

I utredningen föreslås att även ungdomens hus i Rinkeby tillförs stadens utbud av idrottsanläggningar, vilket förvaltningen välkomnar.

Eftersatt underhåll

Ett flertal av skolidrottshallarna samt berörda skolbad är i dagsläget i behov av omfattande underhållsåtgärder avseende såväl själva fastigheten som omklädningsrum, duschar, verksamhetslokaler och utrustning. De prioriteringar SISAB gjort vad gäller underhåll har uttalat varit övriga undervisningslokaler.

Detta upprustningsbehov måste, genom besiktning, i samarbete med SISAB fastställas och kostnader för detta klarläggas innan ett eventuellt överförande av anläggningarna kan genomföras. Dessa omfattande upprustningsåtgärder bör genomföras och bekostas av SISAB innan eventuellt övertagande blir aktuellt.

Investering och planerat underhåll

För att kunna hålla ”de nya anläggningarna” i ett acceptabelt skick måste, efter ett eventuellt överförande, erforderligt belopp tillföras idrottsnämndens underhållsbudget och reinvesteringarbudget.

Hur mycket detta rör sig om måste vidare utredas. Viktigt är att detta belopp hamnar i ”rätt” storleksordning. Förvaltningen ser annars en stor fara i att det kommande underhållsbehovet som finns i skolidrottshallarna kan komma att kraftigt urholka idrottsnämndens redan i dag begränsade underhållsbudget. Detta skulle på sikt innebära ett utarmat underhåll av hela förvaltningens bestånd av idrottsfastigheter.

Driftkostnader och löpande underhåll

Det är svårt att på ett tydligt sätt klarlägga de totala driftkostnaderna för berörda skolidrottshallar/skolbad.

Dessa ingår i dagsläget i en integrerad driftenhet med respektive skola och vissa driftkostnader döljer sig i den schablon som utgör drift- och underhållskostnad (DoU) inom ramen för den hyra som SISAB debiterar skolan för dess lokaler.

Förvaltningen anser att en noggrann ytterligare analys av kostnadsbilden är nödvändig innan beslut om eventuellt överförande tas. Den kostnadsbild som ges i utredningen är en mycket grov uppskattning utifrån schablonberäkningar.

Om skolidrottshallarna/-baden skall skötas och underhållas i nivå med förvaltningens egna anläggningar kan det ej bli ett 0-summespel utan medför dyrare kostnader för staden än dagsläget. Flera av anläggningarna är i dag dåligt underhållna och har en bristande tillsyn och städning. En uppgradering av idrottsmaterielen måste också ske. Om förvaltningen skall ta över dessa anläggningar måste enligt förvaltningens mening dessa kunna erbjudas föreningslivet och skolan med en ambitionsnivå i paritet med idrottsnämndens idrottshallar.

Taxor

Enligt utredningsförslaget måste en självkostnadsbaserad timdebitering/självkostnadstaxa räknas fram. Denna skall även täcka ”bomtider” m.m. Självkostnadstaxan skall sedan schabloniseras och användas över hela förvaltningens bestånd av idrottshallar. Förvaltningen upplever att det blir en osäker intäktsbild dagtid gentemot skolan och skolans nyttjande. Vid ett förhållande med renodlad timtaxa/timdebitering kommer skolan med säkerhet att försöka komprimera sina tider genom att gå in i hallen sent på hösten och ut tidigt på våren. Detta kan också komma att innebära en kvalitativ, och möjligen också kvantitativ försämring, av elevernas idrott och motion.

En olycklig konsekvens skulle kunna bli att skolan gör en besparing genom att minska antalet idrottstimmar för eleverna. Tvärtom bör ju enligt förvaltningens mening barnen i större utsträckning stimuleras till fysisk aktivitet. Vid ett system med självkostnadstaxa måste även idrottsplatser, bollplaner och ishallar, inkluderas. Nytt-

jandet av dessa är inkluderat i den summa som utbildningsnämnden/stadsdelsnämnderna erlägger för nyttjandet av idrottshallarna inom ramen för överenskommelsen från 1992.

Förvaltningen förespråkar istället en lösning där förvaltningen tillförs medel för driften av anläggningen för all tid och att en bokning för stadens skolor kan ske utan debitering. Om en sådan lösning ej kan tillämpas måste taxefrågan utredas vidare i samarbete med stadsledningskontoret.

Förvaltningen identifierar även ytterligare svårigheter/frågetecken som måste klaras ut inför ett eventuellt övertagande vilka här kort listas;

- ✓ Förvaltningen måste skapa en organisation för att klara ett övertagande. Det handlar då bl.a. om att anställa personal. Tidsperspektivet måste här beaktas.
- ✓ Finns personallokaler/arbetsrum/pausrum för idrottsförvaltningens personal att tillgå?
- ✓ Separerad mätning av mediaförbrukning måste till. Det finns idag ingen separerad mätning av mediaförbrukningen i skolidrottshallarna (dyrt/krångligt).
- ✓ Värmekostnad inkluderas i SISAB:s hyresdebitering idag (för hela skolan som anläggning). Ingen separat schablon för idrottslokaler finns. Även här behövs en separat mätning.
- ✓ Var hamnar arbetsmiljöansvaret (avseende elever och skolpersonal) i solitärerna?
- ✓ Investeringskostnader för städmaskiner m.m. Finns utrymmen för dessa?
- ✓ Uteytor/mark; skötsel, snöskottning, buskar, träd, gräs, tillfarter, parkeringar.
- ✓ Hyresvärdsåtaganden (vid övertagande) gentemot annan inhyrd verksamhet (Gärdet; fritids m.m.).
- ✓ Skall skolan hyra kontorsrum för idrottslärarna, i mån av att sådana finns?

Upplåtelsen av skolornas gymnastiksalar för idrottsrörelsens behov.

Utredningen föreslår helt i linje med förvaltningens ambition att en utbyggnad av systemet med kortlås kombinerat med ambulerande tillsyn fortsätter. Utredningen konstaterar helt riktigt att det största behovet finns i innerstaden och västerort. De flesta gymnastiksalarna i innerstaden är inrymda på så sätt i skolbyggnaden att det är svårt och i vissa fall omöjligt att på ett bra sätt införa ett kortlåssystem, utan att obehöriga kan röra sig otillåtet i skolbyggnaden. Vad gäller dessa skolor bör tillsynen kunna skötas av förvaltningens ambulerande tillsynsenhet med en mer intensiv tillsyn än annars vore fallet. Kostnaden för detta bör då tillföras förvaltningens budget. Med en sådan lösning skulle även ett ökat nyttjande av skolans övriga lokaler kunna komma föreningslivet till godo.

Förvaltningen vill betona utredningens slutsats att skolornas gymnastiksalar är en viktig resurs för idrottsrörelsen och förvaltningen anser att dessa skall stå till förfogande för de av staden prioriterade verksamheterna som åtnjuter subventionerad- eller nolltaxa, när de inte är i bruk för undervisningsändamål. Detta måste enligt förvalt-

ningens mening tydligt framgå av kommande beslut i kommunfullmäktige. Förvaltningen anser därvid att kommunfullmäktige bör ålägga skolorna att, om inte mycket starka skäl talar emot, via idrottsförvaltningens bokningsenhet, upplåta gymnastiksalarna till de av staden prioriterade verksamheterna.

Utbildningsnämnden beslöt den 17 mars 2005 att godkänna förvaltningens förslag till remissyttrande.

Särskilt uttalande gjordes av *Jan Björklund m fl* (fp), *Mikael Söderlund m fl* (m) och *Nina Ekelund* (kd), *bilaga 1*.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande av den 14 februari 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Utredarna har delat in uppdraget i tre avgränsade områden; ansvar och samverkan kring stadens idrottshallar, nyttjande av skollokaler för övernattning samt upplåtelse av skolornas gymnastiksalar för att täcka idrottsrörelsens behov. Förvaltningen utgår i sina synpunkter från samma fördelning och lägger härvidlag fokus på ett antal problemområden som bör diskuteras mer ingående.

När det gäller den nuvarande ansvarsfördelningen för skolidrottshallarna/skolbaden så visar utredarna tydligt på behovet av en effektivisering av resursutnyttjandet. Att idrottsnämnden får det samlade ansvaret är rimligt. Stadens skolor bör dock även få företräde till *alla schemalagda idrottstider*, även om dessa ligger senare än kl.16. Detta framstår som extra angeläget med tanke på att de enskilda gymnasieskolorna har krav på sig att ta emot fler elever, att förtäta ytterligare.

Utredarna anser att den bästa vägen för att göra gymnastiksalarna mer tillgängliga är att bygga ut kortlåssystemet på fler skolor och att idrottsförvaltningens ambulerande tillsyn tar över ansvaret för de aktuella lokalerna under de tider de upplåts till idrottsrörelsen. Det råder inget tvivel om att skolornas gymnastiksalar skulle kunna utnyttjas mer effektivt. Förvaltningen ser inga principiella hinder i detta men anser att en fullständig inventering av skolornas behov av särskilda lokaler som lärarrum, förråd etc. måste genomföras innan ett system som det utredarna föreslår sjösätts. Kortlåssystemet är inte helt lätt att införa på alla skolor.

En ökad användning av lokalerna ställer ökade krav på att städning, tillsyn och skötsel fungerar tillfredsställande. Flera skolor har uppgivit att gymnastiksalarna inte återställs i acceptabelt skick efter upplåtelser till idrottsrörelsen. Det har även förekommit att material försvunnit från skolorna vid uthyrning. Klara och tydliga regler för vad som ingår i hyresavtalet bör utformas i samband med att idrottsförvaltningen tar över ansvaret.

Utgångspunkten för utredningsarbetet har varit att de förslag som presenteras inte skall generera några nya eller ökade kostnader för staden. Uppdraget har uppfattats så att det handlar om att se över hur man på bästa sätt kan utnyttja och samverka kring

befintliga resurser. I de fall då förändringar i ansvarsfördelning föreslås läggs även förslag till överföring av resurser som är kopplade till ansvaret. En mer genomarbetad konsekvensbeskrivning bör genomföras. Är överföring av resurser via grundskole- respektive gymnasieschablona ett optimalt sätt att fördela pengarna på eller finns det andra sätt.

Om den ändrade ansvarsfördelningen skapar det incitament som utredaren hoppas på så tillgängliggörs ytterligare halltid som kan komma såväl skolor som idrottsrörelsen till del. För utbildningsförvaltningen innebär ett ökat nyttjande en möjlighet till sänkt kostnad förutsatt att städning, tillsyn och skötsel fungerar tillfredsställande.

Skolfastigheter i Stockholm AB:s utlåtande av den 22 mars 2005 har i huvudsak följande lydelse.

SISAB har medverkat i utredningens arbets- och referensgrupp och haft möjlighet att framföra sin uppfattning. SISAB instämmer i de förslag som utredningens slutrapport framför. Men bolaget önskar ytterligare förtydliga det angelägna i att skolidrottshallarna i SISAB:s ägo överförs till idrottsnämnden från och med år 2006.

Stadens idrottslokaler ägs och förvaltas idag av idrottsnämnden eller SISAB. Idrottsnämnden har ansvaret för 13 stora idrottshallar och 11 små idrottshallar. Av dessa disponerar utbildningsförvaltningen och berörda stadsdelsförvaltningar 9 hallar för skolidrott inom ramen för gällande principöverenskommelse om upplåtelse och förhyrning av idrottsanläggningar. SISAB äger och förvaltar skolfastigheterna och de idrottslokaler som är del av dessa fastigheter, däribland 8 friliggande idrottshallar, 2 kombinerade idrottshallar/skolbad samt ett renodlat skolbad. Av dessa hyrs 6 anläggningar ut till utbildningsnämnden och 4 anläggningar och ett skolbad till stadsdelsnämnder.

SISAB har till uppgift att tillhandahålla undervisningslokaler där hyresgästerna är stadsdelsnämnder och utbildningsnämnden med ansvar för utbildningsverksamhet. Bolaget är specialiserat på att tillhandahålla skollokaler men saknar tillräcklig kunskap om idrottsrörelsens behov för att förvalta skolidrottshallarna på ett sätt som tillgodoser detta behov. Ambitionsnivån för underhåll och utrustning är i dessa hallar betydligt lägre än i idrottsnämndens hallar, då bolaget prioriterar sin kärnverksamhet. Skolidrottshallarna är en viktig resurs för idrottsrörelsen, vilket innebär att de bör förvaltas med utgångspunkt från att de utgör en gemensam resurs för hela staden istället för att snävt se till den enskilda skolans behov. Den nuvarande ansvarsdelningen innebär dessutom en orimlig ekonomisk belastning på de stadsdelsnämnder som har skolidrottshallar som både lokalresurs och kostnader, vilka överstiger behovet hos den enskilda skolan och den ekonomiska förmågan hos den ansvariga förvaltningen.

Med hänsyn till ovanstående bedömer SISAB det som angeläget, vid verkställigheten av överförandet av skolidrottshallarna till idrottsnämnden, att även överföra ett antal friliggande gymnastikbyggnader med speciella förutsättningar. Detta gäller gymnastikbyggnader, där exempelvis skolan den ligger vid har sagts upp, eller friliggande

gymnastikbyggnader där delar sagts upp. Dessa objekt blir då egna förvaltningsobjekt och uppfyller därmed utredningens kriterier för solitärer. Dessa objekt bedöms att bäst förvaltas av och samplaneras med övrigt idrottslokalsutbud genom idrottsnämndens försorg.

Stockholms Stadshus AB:s utlåtande av den 16 maj 2005 har följande lydelse.

KONCERNLEDNINGENS SYNPOUNKTER

Koncernledningen tillstyrker de förslag som framlagts i rapporten eftersom inriktningen är att stadens lokaler skall utnyttjas mer effektivt.

Bromma stadsdelsnämnd beslutade den 7 april 2005 att stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Jan Tigerström m.fl. (m) lämnade förslaget utan eget ställningstagande.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 29 mars 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Vi anser att stadens idrottshallar ska ses som en gemensam resurs och att ett splittrat ansvar mellan idrottsnämnden och SISAB kan utgöra ett hinder för ett effektivt utnyttjande. Att grundskoleschablonen reduceras, som en följd av förslaget, vänder vi oss dock bestämt emot.

För skolans del är det viktigt att inte bara idrottshallen ingår i optionsrätten att hyra för gymnastik mellan kl 8.00 – 16.00. Även tillgången till egna omklädnadsrum måste säkras. Det är ur undervisningssynpunkt inte acceptabelt att elever får dela omklädnadsrum med allmänheten under skoltid. Detta har i vissa fall lett till att t.ex. flickor i känslig ålder ej byter om och delta i undervisningen. Här kan Nya Elementars undervisning i Åkeshovs idrottshall nämnas som exempel. Att skolan kan bedriva ändamålsenlig idrottsundervisning måste vara prioriterat i förhållande till idrottsförvaltningens önskan att hyra ut anläggningarna för vuxenverksamhet dagtid. Även personalens arbets- och pausrum måste säkras så att en god arbetsmiljö garanteras.

Ansvar för och samverkan kring stadens skolidrottshallar/skolbad och övriga idrottsanläggningar:

- Ansvaret för att de idrottshallar som skolorna använder för sin idrottsundervisning uppfyller arbetsmiljökrav och andra myndighetskrav måste klarläggas.
- Skolorna kan behöva tillgång till idrottslokaler även utanför terminstid kl 0800-1600 och fram till kl 18 i vissa skolor då det gäller att bereda plats för skolbarnsomsorg och fritidsklubbverksamhet för elever i åk 4-6.

Upplåtelsen av skolornas gymnastiksalar för idrottsrörelsens behov:

- Ska skolorna upplåta gymnastiksalar före det att kortlås installerats måste skolorna ersättas för sina kostnader. 100 kr/tim täcker på sin höjd kostnader för extra städning, förslitning mm. Utökad vaktmästartid måste debiteras utöver detta.
- Ersättningen 50 kr/tim (då kortlås installerats) täcker inte kostnaderna för slitage, extra städning mm. 100 kr/tim ligger sannolikt närmare den verkliga kostnaden.

Enskede-Årsta stadsdelsnämnd beslutade den 22 april 2005 att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande av den 14 april som svar på remissen.

Enskede-Årsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande av den 14 april 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till utredningens samtliga förslag. Ett samlat ansvar för förvaltning av stadens friliggande idrottshallar leder till att anläggningarna sköts på ett bättre sätt. Flera utredningar har föreslagit att stadens fastighetsförvaltning bör renodlas och detta talar för att skolidrottshallarna bör överföras till idrottsförvaltningen. Det är bra att utbildningssamordnarna får betala självkostnaden för de timmar de förhyr hallkapacitet för undervisningen i stället för att betala hyra till SISAB, egna driftskostnader och ansvaret för inventarieanskaffningen. Förvaltningen konstaterar att skolidrottshallarna i första hand är till för skolorna och föreningarna i stadsdelen. Förvaltningen kan också bekräfta att kortlåssystem och en ambulerande tillsynsenheten ökar tillgängligheten men att det krävs täckning för merkostnaden.

Farsta stadsdelsnämnd beslutade den 17 maj 2005 att stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 3 maj 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer i utredningens utgångspunkter:

- att stadens samlade resurs av idrottssalar och idrottshallar måste kunna utnyttjas bättre
- att ett utbyggt kortlåssystem kan underlätta att salarna används mer
- att idrottsrörelsen tar över ansvaret för lokalerna på icke skoltid

Kista stadsdelsnämnd beslutade den 21 april 2005 att stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 4 april 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Kista ställer sig positiv till förslaget som genomfördes beträffande skolidrottshallarna i Ärvinge och Husby redan i början av 1990-talet.

Stadsdelsförvaltningen emotsätter sig en förändring av grundskoleschablonen som innebär en försämring av stadsdelsförvaltningarnas ekonomiska villkor. Det är inte acceptabelt att skolorna skall subventionera de dyrare idrottshallarna som är en viktig resurs för idrottsförvaltningen. Det måste även beaktas att det finns andra fastighetsägare än SISAB som har skolidrottshallar, såsom Svenska Bostäder i Akallaskolan. Här ligger såväl yttre som inre underhåll på stadsdelsförvaltningen och resurser saknas för en erforderlig upprustning. I övrigt framförs ett antal mindre synpunkter på förslaget.

Förvaltningen anser det viktigt att stadens idrottshallar ska ses som en gemensam resurs och att ett splittrat ansvar mellan idrottsnämnden och SISAB kan utgöra ett hinder för ett effektivt utnyttjande. Utredningen har inte uppmärksammat att i Kista ägs Akallaskolan och dess fristående skolidrottshall av Svenska Bostäder. Kista stadsdelsförvaltning har ansvar för såväl yttre som inre underhåll och det saknas nu medel för en erforderlig upprustning. I flera andra skolor finns också fristående byggnader som ägs av SISAB men som inte föreslås övergå till idrottsförvaltningen. Skälet härtill framgår inte, men antagligen är de driftmässigt så sammankopplade med skolan att det är svårt med olika fastighetsägare.

I Kista genomfördes nu framlagt förslag redan för 15 år sedan, då skolidrottshallarna Ärvinge och Husby överfördes från skolförvaltningen till fritidsdistriktet som tillhörde fritidsnämnden, för att förbättra tillsyn och drift. Detta har fungerat väl ända fram till sista åren. Skolorna hyrde all dagtid och stod för hallens halva personal och driftkostnad. Hallarnas personal var förr en viktig vuxenresurs för skolorna genom att hjälpa till med ordningen och vid behov att ta hand om elever och ge dem meningsfull sysselsättning. Detta försvann dock när idrottsförvaltningen drog in sin kvällspersonal och dagpersonalen helt fick användas för hallens underhåll och försöka hinna med städningen. Någon reduktion av stadsdelsförvaltningens hyra gjordes trots detta inte. Vidare har idrottsförvaltningen hyrt ut tider till privatskolor skoltid, vilket inkräktat på de kommunala skolornas tider. Då skolorna är beroende av att kunna ha uteverksamhet på sina schemalagda tider är det viktigt, att en idrottsplats, vilket nu hänt, inte får bokas av privatskolor en hel dag varje vecka. Det innebär att elever som har idrottstimmar denna dag inte kan ha meningsfull uteverksamhet. Det är viktigt att de kommunala skolorna verkligen har optionsrätt att hyra för sin verksamhet mellan 8 – 16 och att detta även gäller tillräcklig tid för att disponera egna omklädnadsrum.

Stadsdelsförvaltningen har stora behov att ordna sysselsättning åt ungdomar efter skoltid. Detta gäller särskilt de som inte är organiserade i ungdomsidrottsföreningar, men kan vilja motionera spontant ibland under lekfulla former utan prestationskrav. Stadsdelsförvaltningen anser att idrottshallarna inte ska vara förbehållna endast de som

är aktiva i tävlingsidrott och att dessa ska få disponera ett antal timmar medan övriga ska vara helt utestängda. Idag har förvaltningen fått försöka lösa utestängda ungdomars behov av sysselsättning i andra lokaler som inte alls har samma faciliteter men ändå till betydande extra kostnader. Det är inte trovärdigt att säga att barn och ungdomar måste motionera mera samtidigt som de utestängs från spontan lek och verksamhet, särskilt i hallarna. Idrottsförvaltningens satsning på breddverksamhet måste även innefatta tillgängligheten till befintliga anläggningar för alla som vill motionera såväl unga som vuxna. Detta bör kunna ske utan att den viktiga lokala ungdomsidrotten får minskade tider. Istället får vuxenföreningar som inte har lokal anknytning maka på sig till någon timme senare. 0-taxa måste gälla på samma sätt för dessa spontana ungdomsaktiviteter som för föreningar. Skolidrottshallarna kan då fylla en breddad ungdomsfunktion, vilket bör prioriteras vid bokningarna. Detta gäller även för sommarverksamhet och dagkollo som anordnas till stora delar på ideell bas och där avgiften för att inte avskräcka de mindre bemedlade måste hållas låga.

Enligt framlagd beläggningsstatistik från 2003 är det relativt lågt utnyttjande av skolidrottshallarna i förhållande till disponibel tid i skolhallarna. Bokningarna 2005 visar att förhållandet nu är helt annorlunda och det är relativt fullbelagt fram till kl. 21. Tvärtom har idrottsverksamhet lagts in av idrottsförvaltningen till 0-taxa i samlingslokaler, vilket fått konsekvenser för den reguljära samlingslokalverksamheten.

Stadsdelsförvaltningen emotsätter sig att en reducering sker av grundskoleschablonen, som en följd av förslaget. Förslaget slår mycket olika. Vissa stadsdelsförvaltningar får ingen förändring då de har egna lokaler men skulle ändå få en sänkning av schablonen för att vissa hallar i helt andra stadsdelsförvaltningar som idrottsförvaltningen tar över ökar de totala kostnaderna. Dessa hallar torde inte vara exklusivare än de som idrottsförvaltningen redan äger och då får väl kostnaden för övertagna hallar ses som normal för att tillhandahålla extern idrottsverksamhet. Det kan inte vara rimligt att skolorna ska subventionera just övertagna anläggningar.

Vidare anser vi det viktigt att en korrekt självkostnadsersättning erhålls för upplåtande av skollokaler som förvaltningen fortsätter driva. Idag tas ut lika mycket, 50 kr, som idrottsförvaltningen behåller för att endast via kortlås och ambulerande personal ha en tillsyn över anläggningen icke skoltid som skolan får behålla för hela lokalupplåtelsen. Kvarstående 50 kr kan inte alls täcka hyra, förbrukningskostnader, underhåll, slitage, städning etc. Ändå större blir förlusten om även vaktmästare ska avlönas och ersättning totalt endast är 100 kr i timmen. Vidare tar idrottsförvaltningen vid uthyrning ut mera av fullbetalande föreningar än vad som skolan erhåller i ersättning per timme.

Rinkeby stadsdelsnämnd beslutade den 7 april 2005 att stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till kommunstyrelsen med följande justering:

Sammanfattningen sidan 1, sista stycket ändras till:

”Förvaltningen anser att ambitionen att skapa en verksamhet med god kvalitet och öppen karaktär för ungdomar i Ungdomens hus i Rinkeby varit framgångsrik. En viktig beståndsdel i verksamheten i Ungdomens hus har varit att utveckla verksamheten för unga tjejer. Idag upptas en större del av bokningarna av verksamheter för tjejer än för killar.

Förvaltningen bedömer att denna ambition kraftigt kan komma att äventyras om Ungdomens hus skulle föras över till Idrottsnämnden. Den lokala förankringen som Rinkeby stadsdelsförvaltning har via sina verksamheter och personalen som arbetar på Ungdomens hus riskerar att gå förlorad om ansvar för drift och skötsel överförs till Idrottsnämnden.”

Samt att sista stycket under ”Förvaltningens slutord” sidan 8 ändras till:

”Förvaltningen anser att ambitionen med att, i samarbete med lokala idrotts- och kulturföreningar, skapa en verksamhet med god kvalitet och med en öppen karaktär för ungdomar varit framgångsrik.

Förvaltningen befarar att denna ambition kan äventyras kraftigt om Ungdomens hus förs över till Idrottsförvaltningen. Den lokala förankringen som Rinkeby stadsdelsförvaltning har via sina verksamheter och personalen som arbetar på Ungdomens hus kan gå förlorad om ansvar för drift och skötsel överförs till Idrottsförvaltningen. I denna del är jämställdhetsaspekten särskilt viktig där den lokala förankringen nu möjliggjort att tjejers nyttjande av Ungdomens hus är mera omfattande än killarnas. Förvaltningen önskar driva verksamheten vid Ungdomens hus vidare och en förutsättning för det är att det kommunövergripande anslaget på 2 mkr betalas ut även fortsättningsvis.”

Rinkeby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 28 april 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att ambitionen med att skapa en verksamhet med god kvalitet och öppen karaktär för ungdomar i Ungdomens hus i Rinkeby varit framgångsrik. Förvaltningen bedömer att denna ambition kan komma att äventyras om Ungdomens hus förs över till Idrottsnämnden. Den lokala förankringen som Rinkeby stadsdelsförvaltning har via sina verksamheter och personalen som arbetar på Ungdomens hus riskeras att gå förlorad om ansvar för drift och skötsel överförs till Idrottsnämnden.

Föreningar ingående i Ungdomens hus anläggningsråd har givits möjlighet att lämna synpunkter på remissen vid en extra träff i anläggningsrådet 2005-04-11.

FÖRVALTNINGENS SYNPUNKTER

Förvaltningen har synpunkter främst på förslaget till överföringen av idrottshallar (Ungdomens hus) till Idrottsnämnden. Förslaget rörande kortlås vid skolornas gymnastiksal har förvaltningen inga synpunkter på.

Ungdomens hus

I den del i förslaget som handlar om idrottshallar (Ungdomens hus) som SISAB hyr ut till skolor har förvaltningen synpunkter. Förvaltningen tycker att det är av stor vikt och redovisa bakgrunden till hallens tillkomst.

Bakgrund

I planeringen av Ungdomens hus lades stor vikt vid att efterhöra brukarnas synpunkter på utformning och vilken verksamhet som skulle bedrivas i huset. Stadsdelens ungdomsråd var väldigt aktivt i planeringsarbetet. Ett krav från stadens sida var att det i Ungdomens hus idrottshall i framtiden dagtid ska bedrivas gymnastikundervisning för högstadielärover i Rinkeby samt idrottsaktiviteter eftermiddags- och kvällstid av föreningar.

Krav från brukarna var bl.a. att Ungdomens hus också skulle inrymma ytor för andra aktiviteter ex kultur, dans, kafé mm. Krav ställdes också på lokalerna var att de skulle vara flexibla, att de skulle kunna anpassas utifrån att behov och önskemål förändrades.

I planeringen och i beslut när Ungdomens hus skulle byggas lades stor vikt vid att anläggningen skulle vara anpassad både tids- och innehållsmässigt till flickors behov av aktivitet både fysiskt, socialt och kulturellt. Flickor skulle använda hallen i minst lika stor omfattning som pojkar.

När verksamheten vid Ungdomens hus startade 1999 fanns en styrelse tillsatt för driften bestående av representanter från ungdomsrådet, föreningar och den kommunala verksamheten. Denna styrelse har senare ersatts av ett anläggningsråd som träffas kontinuerligt och diskuterar, planerar och tar ansvar för driften. Anläggningsrådet består av representanter från de verksamma föreningarna och egenregiverksamheterna vid Ungdomens hus. Föreningarna/egenregiverksamheten har undertecknat ett samarbetsavtal med förvaltningen om sitt aktiva deltagande i anläggningsrådets arbete.

Ungdomens hus är i dag ett allaktivitetshus som också innehåller en idrottshall och verksamhetslokaler för andra aktiviteter. Huset innehåller, förutom idrottshall, även aktivitetsytor för dans, styrketräning, kurslokal, lokal anpassad för öppen verksamhet för flickor, musikverksamhet och kafé som drivs av lokal förening. Åldersgrupperna som deltar i verksamheten får ej vara över 24 år enligt beslut i Rinkeby stadsdelsnämnd.

Nyttjandegrad i Ungdomens hus

Sammanlagt bedriver 14 lokala idrotts- och kulturföreningar och 7 verksamheter i förvaltningens regi aktiviteter i Ungdomens hus. Förutom Rinkeby- och Bredbyskolas undervisning besöks Ungdomens hus av ca 1700 ungdomar/per vecka i de fasta aktiviteterna som idrotts- och kulturföreningar och kommunala verksamheterna genomför. Därutöver besöks hallen i genomsnitt av ca 500 personer/per vecka vid arrangemang ex matcher och kulturaktiviteter.

Utöver de fasta aktiviteterna genomförs arrangemang av olika idrotts-, och kulturföreningar bla med avslutning av fastan för muslimer, Idla-flickornas avslutning i Stockholm, olika konsertarrangemang, karateuppvisningar mm. Vid dessa tillfällen är ofta anläggningen fullbelagd vilket innebär i genomsnitt ca 600 besök vid varje tillfälle.

Vård och städning av aktivitetsytor i Ungdomens hus är förlagd till tider då verksamhet ej pågår (mestadels nattetid).

De flesta besökarna vid de fasta aktiviteterna i hallen är bosatta i Rinkeby. Vid kultur- och idrottsarrangemang kommer det besökare även från andra stadsdelar i Stockholm och kommuner i Sverige.

De mål och förutsättningar i planering och beslut av Ungdomens hus att flickor skulle prioriteras anser förvaltningen vara uppnått då anläggningen i dag till ca 55 % nyttjas av flickor i både den idrottsliga och i den övriga verksamheten.

Bokningen av lokalerna i Ungdomens hus sker via anläggningens expedition och godkänns av enhetschefen vid Ungdomens hus. Hallen kan i dag inte bokas via idrottsförvaltningens bokningsenhet. Stadens beslutade principer för bokning av lokaler, med 0-taxa osv, följs när föreningar bokar verksamhetsytor.

Den bokningsbara tiden i **idrottshallen** är sammanlagt 61 tim/v och nyttjandegraden (fasta tider) är 89 %. Tiderna nyttjas enligt följande:

Veckodag	Förmiddag 08.00-12.00	Eftermiddag 12.00-16.00	Eftermiddag 16.00-18.00	Kväll från 18.00-23.00
Måndag	Skola	Skola	Föreningar Brottning i egen regi	Föreningar
Tisdag	Skola	Skola	Föreningar	Föreningar
Onsdag	Skola	Skola	Föreningar Brottning i egen regi	Föreningar
Torsdag	Skola	Skola	Föreningar	Föreningar
Fredag	Skola	Skola	Föreningar	Föreningar Och egen verksamhet
Lördag	Föreningar (from 10.00)	Föreningar	Föreningar	Föreningar Och egen verksamhet
Söndag	Föreningar (from 10.00)	Matchtider (13.00-16.00)	Matchtider (16.00-18.00)	Matchtider (18.00-20.00) Föreningar

De tider som inte är bokade (11 %) fördelas som strötider till föreningar/ organisationer som vill utöva spontanidrott. Matchtiderna är bokade av Stockholms- och Svenska basketförbundet i samarbete med Ungdomens hus.

Som framgår ovan bokas hallen i huvudsak av föreningar. Med nuvarande organisation har förvaltningen möjlighet att boka hallen även för föreningslösa ungdomar som besöker fritidsgården och arbeta med olika projekt, ex brottning i samarbete med Djurgårdens if.

Vid skollov på dagtid, främst vid sport-, påsk- och höstlov, organiserar förvaltningen spontanidrott i idrottshallen, ofta i samarbete med någon aktiv lokal idrottsförening.

I övriga **verksamhetslokaler** i huset bedrivs verksamhet i:

- *danslokalen*: Kulturskolan (drama, dans, gymnastik (i samarbete med Idla-flickorna)), karate, kickboxning och andra föreningar
- *styrketräningslokalen*: Egen regi och föreningar (torsdagar endast för flickor)
- *kurslokal*: Utbildningar, karate, Vip-rum vid ligamatcher i basket, replokal för musik
- *lokal anpassad för öppen verksamhet för flickor*: Minifritidsgård för flickor med både öppen och fasta verksamheter med kommunalt anställda fritidsledare.
- *musikstudio*: Inspelningsstudio med möjligheter att komponera egen musik med hjälp av anställd musikledare/inspelningstekniker samt dataprogram.

- *café som drivs av lokal förening:* Öppet i princip samma tider som Ungdomens hus har öppet. Alla besökare vid Ungdomens hus är välkomna till caféet.

Stora delar av ovan beskrivna verksamhet i verksamhetslokalerna har ungdomsrådet varit med att planera. En stor enkätundersökning genomfördes 2002 bland Rinkebys ungdomar som resulterade i önskemål om aktiviteter. Rinkeby stadsdelsnämnd avsatte 2002 ca 2 mkr i den ordinarie budgeten för att genomföra verksamheten.

Anläggningsrådets- och verksamma föreningar synpunkter

Anläggningsrådet har träffat SLK:s utredare av ärendet och fått en genomgång av de förslag som utredningen innehåller. Vid detta tillfälle fanns också möjligheter till att ställa frågor och få förtydliganden på förslagen i utredningen.

Anläggningsrådet har också träffat ordförande och vice ordförande i Rinkeby stadsdelsnämnd och diskuterat och framfört synpunkter på förslag i utredningen.

Vid ett extramöte med anläggningsrådet den 11 april lämnades skriftliga synpunkter på utredningen och dess förslag. Många synpunkter från de enskilda föreningarna är gemensamma och kan sammanfattas enligt följande:

- Om Ungdomens hus läggs över till Idrottsförvaltningen kommer nya regler och förutsättningar att gälla i och med att bokningssystemet läggs om. Med en sådan omläggning finns en rädsla från föreningarna att barn och ungdomar som i dag deltar i verksamhet i Ungdomens hus måste resa till andra anläggningar för att utöva sina aktiviteter. Detta skulle innebära att färre ungdomar skulle bli aktiva, framför allt flickor pga att föräldrar inte kommer att tillåta flickor att resa till anläggningar i andra stadsdelar.
- Det finns en risk att små föreningar kommer att slås ut med förslaget att överföra Ungdomens hus till Idrottsförvaltningen. Med de nya bokningsreglerna kommer de små föreningarna ej att kunna få de tider som de har idag. De små föreningarna har kunnat växa i och med att man har haft verksamheten i Ungdomens hus.
- Under åren har samarbetet mellan verksamma föreningar ökat, framför allt sedan anläggningsrådet startade. Det finns en risk att detta samarbete försämras eller försvinner.
- Samarbetet med Rinkeby stadsdelsförvaltning kan komma att försämras.

Förvaltningens slutord

Förvaltningen har under alla år arbetat aktivt med att bygga upp verksamheten vid Ungdomens hus utifrån de beslut som Rinkeby stadsdelsnämnd tagit. Intentionerna har varit att inrikta verksamheten främst för ungdomar boende i Rinkeby. Denna intention har ungdomarna själva, via Rinkeby ungdomsråd, varit med att önska i den planeringsfas som föregick byggandet av Ungdomens hus.

Rinkeby stadsdelsnämnd har erhållit 2 mkr i kommunövergripande anslag för Ungdomens hus. Detta anslag har varit viktigt och är av största vikt för att kunna utveckla verksamheten hus enligt de intentioner som gäller för Ungdomens hus. Förvaltningen anser att detta stöd varit lyckosamt, framför allt för flickorna i Rinkeby, att flickorna blivit mer aktiva i stadsdelens verksamheter och framför allt i Ungdomens hus. Förvaltningen ser i egna enkätundersökningar att flickor rent allmänt tar för sig mer av fritidsutbudet i dag jämfört med år 2000.

Förvaltningen anser att ambitionen med att, i samarbete med lokala idrotts-, och kulturföreningar, skapa en verksamhet med god kvalitet och med en öppen karaktär för ungdomar varit framgångsrik. Förvaltningen befarar att denna ambition kan äventyras om Ungdomens hus förs över till Idrottsförvaltningen. Den lokala förankringen som Rinkeby stadsdelsförvaltning har via sina verksamheter och den personal som arbetar vid Ungdomens hus kan gå förlorad när ansvar för drift och skötsel förs över till Idrottsförvaltningen. Förvaltningen önskar driva verksamheten vid Ungdomens hus vidare och en förutsättning för det är att det kommunövergripande anslaget på 2 mkr betalas ut även fortsättningsvis.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade den 7 april 2005 att stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 8 mars 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning tillstyrker slutrapportens förslag om att en vidare utredning görs om vem som ska ta ett samlat ansvar för stadens idrottslokaler utifrån vad som är mest ekonomiska fördelaktigt.

Det framgår inte tydligt av utredningens slutrapport hur sambandet är med att skolschablonen ska minskas med drygt 100 kronor per elev och nyttjandet av friliggande skolidrottshallar.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning stöder utredningens förslag på kortlås och ambuleringar till syn på skolornas gymnastiklokaler för att öka tillgängligheten för idrottsföreningar.

FÖRVALTNINGENS FÖRSLAG

Utredningens slutrapport delas in i tre områden:

1. Ansvar för och samverkan kring stadens skolidrottshallar/skolbad och övriga idrottsanläggningar.
2. Nyttjande av skollokaler för övernattnings i samband med evenemangsverksamhet.
3. Upplåtelse av skolornas gymnastiksalar för idrottsrörelsens behov.

Område 1

Stadens friliggande idrottslokaler (34 stycken plus ett skolbad) ägs och förvaltas idag av idrottsnämnden eller SISAB. 126 skolors gymnastiksalar ägs och förvaltas av SISAB. I nästa led upplåts och förhyrs lokalerna av utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna. De är hyresgäster med ansvar för del av drift och inventarier. Ur ett helhetsperspektiv där det gäller att tillgodose idrottsrörelsens eller annan organisations behov av idrottslokaler, är det för många aktörer som handhar skötseln av lokalerna.

SISAB är specialiserade på att tillgodose sina hyresgästers behov men saknar tillräcklig kunskap om idrottsrörelsens behov. Ambitionsnivån för underhåll och utrustning är i dessa hallar betydligt lägre än i idrottsnämndens hallar. Slutrapporten menar att det är naturligt att berörda nämnder under knappa ekonomiska förhållanden prioriterar sin kärnverksamhet på bekostnad av hallarnas skötsel.

Utredningens slutrapport föreslår att en vidare utredning görs om vem som ska ta ett samlat ansvar för stadens idrottslokaler utifrån vad som är mest ekonomiska fördelaktigt. SISAB och idrottsförvaltningen förordar en lösning som innebär att ägandet av skolidrottshallarna övergår till idrottsnämnden. Skarpnäcks stadsdelsförvaltning tillstyrker slutrapportens förslag.

Idag är det fyra stadsdelar som har friliggande skolidrottshallar. Skarpnäck är inte en av dem. Ekonomiskt har berörda stadsdelsnämnderna fått tillskjuta medel för att finansiera hyres- och driftskostnader. Om staden föreslår att idrottsnämnden blir ägare och förvaltare av lokalerna kommer de att få ökade kostnader för drift och hyror, minskade kostnader för ersättningar till utbildningsförvaltningen och de fyra stadsdelarna för uthyrningsersättning. Uthyrning av lokalerna ger ökade intäkter. Extra anslaget för Ungdomens hus i Rinkeby föreslås att gå till idrottsnämnden. Slutrapporten föreslår dessutom att samtliga stadsdelar ska finansiera skolidrottshallarna med drygt 100 kronor per elev, som skolschablonen minskas med.

Friliggande skolidrottshallar används inte enbart av skolor i närheten. De är ett rekreativt centrum för friskvård för de som bor i närheten.

Om kommunstyrelsen föreslår att idrottsnämnden ska äga och förvalta stadens friliggande skolidrottshallar bör ersättning fås i samma omfattning som nuvarande resurssystem ger. Det framgår inte tydligt av utredningens slutrapport hur kopplingen med att skolschablonen ska minskas med drygt 100 kronor per elev och nyttjandet av friliggande skolidrottshallar i Rinkeby, Vantör, Skärholmen och Östermalm.

Eftersom idrottsförvaltningen anser att SISAB idag inte underhåller på likvärdigt sätt, kommer driftskostnaderna att öka och taxan bli högre. Alla skolor som i framtiden kommer att använda friliggande skolidrottshallar får en större kostnad än de har idag.

Område 3

Skolornas gymnastiksalar är en viktig resurs för att tillgodose idrottsrörelsens behov av framförallt träningsmöjligheter. Det är slutrapportens uppfattning att denna resurs

kan nyttjas bättre och att här finns outnyttjad kapacitet. Utredarens slutsatser är att den bästa vägen att göra denna resurs mer tillgänglig är att bygga ut kortlåssystemet till fler skolor och att idrottsförvaltningens ambulerande tillsyn tar över ansvaret för det aktuella lokalerna under den tid de upplåts till idrottsrörelsen.

Slutrapporten konstaterar att utbyggnaden av kortlås och den ambulerande tillsynen är idag störst i söderort där tillgången på bokningsbar tid för närvarande överstiger efterfrågan.

Det råder brist på bokningsbar tid i innerstaden och delar av västerort.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning stöder utredningens förslag på kortlås och ambulerande tillsyn för att öka tillgängligheten för idrottsföreningar.

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade den 21 april 2005 att stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen samt att därutöver anföras.

Vi ställer oss positiva till att stadens gymnastik- och idrottsanläggningar, även i skolor, kan användas för helgaktiviteter med övernattnig.

Alla extrakostnader som detta medför ska dock betalas av den som hyr anläggningen och ansvaret för städning och skadegörelse ska ligga på de som hyr lokalen. Tas inte detta ansvar ska det vara förenat med en kraftig påföljdsavgift som täcker samtliga kostnader för ett snabbt återställande.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 13 mars 2005 har i huvudsak följande lydelse.

ANSVAR FÖR OCH SAMVERKAN KRING STADENS SKOLIDROTTSHALLAR/SKOLBAD

Av rapporten framgår att ett samlat ansvar för förvaltning av stadens friliggande idrottshallar leder till att anläggningarna kan skötas bättre och ökar möjligheten till planering för den framtida volymen och sammansättningen av stadens idrottslokaler. Förslaget är i linje med stadens tidigare utredningar som föreslagit renodling av stadens fastighetsförvaltning och innebär att ansvaret över skolidrottshallarna överförs från SISAB till idrottsnämnden.

Genom att ägandet överförs till idrottsnämnden eller genom att idrottsnämnden övertar förstahandskontraktet från utbildningsnämnden respektive från stadsdelsnämnderna. Skärholmens stadsdelsförvaltning har länge förespråkade att idrottsförvaltningen bör överta driftansvaret över Bredängshallen, inklusive bad och idrottshall, och är positiv till utredningens förslag. Fördelarna är flera, driftansvaret överförs till en förvaltning med specialistkompetens inom området, skolan kan i stället fokusera mer på undervisning och kostnadsfördelningen mellan stadens stadsdelsnämnder blir mer rimliga.

Upplåtelsen av skolornas gymnastiksalar för idrottens behov

Förvaltningens förslag är att idrottsförvaltningen övertar förstahands-hyreskontrakten för skolornas gymnastiksalar och att skolorna får option på timförhyrning av dessa salar under skoltid. Detta skulle renodla ansvarsfördelningen mellan idrottsförvaltningen som expert på skötsel av idrottsanläggningar och skolan som expert på undervisning av barn och ungdomar. Det skulle också ge en ökad utnyttjande av skolornas gymnastikhallar på icke skoltid och ge föreningar möjlighet till mer halltid. Rektorerne skulle dessutom slippa att förvalta gymnastiksalarna och känna oro för kostnader som drabbar verksamheten vid nyttjande av annan aktivitet än skolans egen.

Oavsett hyresförhållandet ser vi kortlångsystemet i kombination med ambulerande tillsyn som en möjlig modell, värd att pröva, för uthyrning av gymnastiksalar och är därför positiv till denna. Viktigt är emellertid då att den ambulerande tillsynen blir tillräckligt frekvent så att ordningen i lokalerna bibehålls. Det är också viktigt att effekterna av modellen kontinuerligt följs upp och utvärderas. Det måste vara möjligt för idrottsförvaltningen att avbryta uthyrning till hyresgäster om de negativa effekterna på lokalerna blir uppenbara. Även vid uthyrning av gymnastiksalar bör taxan stå i proportion till hyresvärdens verkliga kostnader.

Enhetstaxa är praktisk och kan utifrån brukarens perspektiv ses som rättvist. Problematiken med enhetstaxa är emellertid att hänsyn inte tas till den lokala faktiska kostnadsnivån. Det skulle vara intressant om staden därför kan jämföra hur enhetstaxan vid uthyrning av gymnastiksalar och skollokaler slår på belägningsgraden och därmed resursutnyttjandet mellan stadsdelsnämnds- områden med faktiska skillnader i kostnader och med olika efterfrågan på lokaler. Detta kan vara ett lämpligt utredningsuppdrag att föreslå studenter inom IKE (Institutet för kommunal ekonomi) som staden i andra sammanhang med gott resultat samarbetar med.

Enligt budget 2005 för Stockholm stad framgår gällande om idrottsnämndens anläggningar 2005-2007 står följande ”Stockholm stad lider stor brist på idrottsanläggningar. Det innebär att barn och unga står i kö för att komma med i idrottsföreningar och många föreningar tvingas tacka nej till fler medlemmar. Anläggningsbristen utgör ett hinder för målet att öka antalet barn och unga som deltar i någon form av idrottsverksamhet och därför har staden under mandatperioden gjort en kraftig ökning av investeringar i idrottsanläggningar.”

Med förvaltningens förslag innebär det att lokalerna kan utnyttjas effektivare och samtidigt spara investeringskostnader i nya anläggningar.

Vantörs stadsdelsnämnd beslutade den 1 april 2005 att avstå från att avge remissvar.

Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 1 april 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Vantörs stadsdelsnämnd avstår härmed från att avge remissvar på rapporten "Översyn av ansvar, resursutnyttjande och samverkan kring stadens gymnastik och idrottsanläggningar" på grund av tillfällig arbetsanhopning.

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade den 18 maj 2005 att stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 4 maj 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen är positiv till utredningen och att idrottsrörelsens behov ska tillgodoses bättre i stadens egna anläggningar. Ett effektivare lås och tillsynssystem kan säkert förbättra utnyttjandet.

Östermalms lokala idrottsföreningar har under många år saknat lokaler att träna och tävla i på Östermalm. Ofta behöver de göra långa resor för att komma över träningstider i andra delar av staden. Det är kostsamt för föreningarna och miljömässigt inte hållbart.

Stadsdelsförvaltningen har inte goda erfarenheter av samarbetet med Idrottsförvaltningen när det gäller skötseln av idrottshallarna. Om verksamheten ska övergå i deras regi måste skolan ha option att förhyra hallarna mellan kl 08-17, annars påverkas schemaläggningen så att eleverna får fler håltimmar och teoriundervisning måste pågå till efter klockan 16.00. Idrottsförvaltningen får heller inte inneha rätten att ensam sätta nivån på hyran.

Skolorna måste själva få ansvar för organisationen av övernattning i skolan och verksamheten ges garanterad kostnadstäckning. Det är bl a en ansvarsfråga för skadegörelse, vandalisering och stölder. Erfarenheten visar att efter vandalisering, säger de som hyrt hallen att det är skolans elever som ställt till det eller skolan ska bevisa att det är från kvällsuthyrningen! Det kan vara problem med fylleslag i omklädningsrummen vissa helger och lokalen lämnas ostädad. De som använder lokalen går in med skor på mattorna och förstör det dyra golvet. Om skolsalarna ska hyras ut med idrottsförvaltningen som ansvarig och skolan ska ansvara för städningen inne i skolan, tror förvaltningen inte att det kommer att fungera.

Det är heller inte givet att finansieringen av förändringen ska ske genom sänkning av skolschablonen. Det kan vara ett förslag, men fullmäktige måste kunna förutsättningslöst granska finansieringssätt beroende på mål och syfte med förändringen.

RESERVATIONER M.M.

Idrottsnämnden

Billy Östh m fl (m) och Caroline Silverudd Lundbom (fp) lämnade särskilt uttalande enligt följande.

De flesta av utredningens förslag om hur stadens gymnastik- och idrottsanläggningar kan utnyttjas effektivare är bra. Det är dock viktigt att stadens skolor är delaktiga i besluten och att skolorna får rimlig ersättning för upplåtelsen av sina lokaler. En ökad användning av lokalerna ställer ökade krav på städning och tillsyn. Tydliga regler måste därför utformas så att skolornas gymnastiksalar återställs i acceptabelt skick efter att idrottsföreningar har hyrt dem.

Alf T Samuelsson (kd) lämnade särskilt uttalande enligt följande.

Det är angeläget att staden verkar för ett ökat utnyttjande av de anläggningsresurser staden disponerar över. Varje ytterligare timme av idrottsutövning bör ses som en intäkt för folkhälsan. Att sammanföra ansvaret för hallar och anläggningar till idrottsnämnden kan vara en väg. Vad gäller upplåtelse av skollokaler för övernattning, sträcker detta sig längre och omfattar tillgång till kök, matsal mm samt ställer ökade krav på städning och kontroll. En genomarbetad analys av behov, resursåtgång och taxe-principer torde därför behöva presenteras. Upplåtelse av skolans gymnastiksalar för träningsändamål är viktig för idrottsrörelsen. Även bör övervägas hur företagsamhetens intresse att erbjuda motionstillfällen kan tillgodoses genom skolorna.

En given förutsättning för att kunna hantera alla bokningsbara objekt är att ett kompetent bokningssystem kommer på plats.

Utbildningsnämnden

Särskilt uttalande anmäldes av Jan Björklund m fl (fp), Mikael Söderlund m fl (m) och Nina Ekelund (kd) enligt följande.

De flesta av utredningens förslag om hur stadens gymnastik- och idrottsanläggningar kan utnyttjas effektivare är bra. Det är dock viktigt att staden skolor är delaktiga i besluten och att skolorna får rimlig ersättning för upplåtelsen av sina lokaler. En ökad användning av lokalerna ställer ökade krav på städning och tillsyn. Tydliga regler måste därför utformas så att skolornas gymnastiksalar återställs i acceptabelt skick efter att idrottsföreningar har hyrt dem.

Stadsdirektörens stab
STADSLEDNINGSKONTORET

**Översyn av ansvar, resursutnyttjande och samverkan
kring stadens gymnastik- och idrottsanläggningar**

Slutrapport 2004-09-24

Björn Jacobson

1. Sammanfattning	_____
2. Uppdraget	_____
2.1 Utredningsarbetet	_____
3. Bakgrund och probleminventering	_____
3.1 Stadens lokaler för idrottsaktiviteter och ansvarsfördelningen för dessa	_____
3.2 Nuvarande principöverenskommelse mellan utbildningsnämnden och idrottsnämnden	_____
3.3 Utnyttjandet av skollokaler för övernattning mm i samband med evenemang	_____
3.4 Idrottsrörelsens tillgång till skolornas gymnastiksalar	_____
3.5 Idrottsrörelsens behov av lokaler för tränings- och tävlingsaktiviteter	_____
3.6 Skolornas tillgång till idrottsnämndens anläggningar	_____
4. Utredningens överväganden och förslag	_____
4.1 Skolidrottshallarna	_____
4.1.1 Ekonomiska konsekvenser	_____
4.1.1.1 Nettoeffekter för gymnasieskolorna	_____
4.1.1.2 Nettoeffekter för grundskolan	_____
4.1.1.3 Nettoeffekter för idrottsnämnden	_____
4.1.2 Vidare utredning	_____
4.1.3 Referensgruppens synpunkter	_____
4.2 Hyrespolicy för uthyrning av skollokaler för evenemangsändamål	_____
4.2.1 Referensgruppens synpunkter	_____
4.3 Ökad tillgänglighet till skolornas gymnastiksalar	_____
4.3.1 Ekonomiska konsekvenser	_____
4.3.2 Referensgruppens synpunkter	_____
5. Bilagor	_____

1. Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade i november 2003 att ge stadsledningskontoret i uppdrag att göra en översyn kring ansvar, resursutnyttjande och samverkan kring stadens gymnastik- och idrottsanläggningar. I januari 2004 fick undertecknad i uppdrag av stadsdirektören att genomföra den beslutade översynen. Av direktiven till översynen framgår att stadens idrottsanläggningar skall ses som en gemensam resurs och att stadsdelsförvaltningarnas och utbildningsförvaltningens anläggningar i högre grad öppnas för idrottsrörelsens behov, för träning, tävling och övernattning. På samma sätt måste idrottsförvaltningens anläggningar stå till skolornas förfogande för skolidrott.

Utredningsarbetet har genomförts tillsammans med berörda parter i enlighet med anvisningarna i direktiven. Utredningens förslag är dock utredarens egna och i den utsträckning som inblandade parter har avvikande uppfattningar finns dessa redovisade under ”Referensgruppens synpunkter”.

Utredningsuppdraget kunde ganska snabbt delas in i tre områden, 1. ansvar för och samverkan kring stadens skolidrottshallar/skolbad och övriga idrottsanläggningar, 2. nyttjandet av skollokaler för övernattningsverksamhet i samband med evenemangsverksamhet och 3. upplåtelsen av skolornas gymnastiksal för idrottsrörelsens behov.

Den nuvarande ansvarsfördelningen för skolidrottshallarna/skolbaden innebär ett hinder för att förvalta dessa med utgångspunkt i att de skall ingå i stadens samlade lokalresurs för idrottsutövande. Samverkan kring dessa anläggningar och idrottsförvaltningens anläggningar regleras sedan 1992 av en överenskommelse som slutits mellan dåvarande fritidsnämnd och skolstyrelse. Med anledning av att innehållet förändrats liksom stadens organisation är överenskommelsen inte längre ett ändamålsenligt sätt att reglera samverkan på.

Utredningen föreslår i denna del att idrottsnämnden ges ett samlat ansvar för stadens idrottsanläggningar inklusive de fristående skolidrottshallarna/skolbaden och att stadens skolor får option att förhyra idrottsanläggningarna för schemalagd undervisning vardagar kl 8.00 – 16.00 under terminstid.

Nyttjandet av skolorna för övernattningsverksamhet har hittills varit förknippade med många svårigheter och problem. Idag saknas ett samlat ansvar för denna verksamhet liksom ett tillräckligt tydligt uppdrag till skolhuvudmännen. Detta har inneburit stora svårigheter för evenemangsarrangörer att få tillgång till den efterfrågade övernattningskapaciteten till en rimlig kostnad.

Utredningsförslaget innebär att kommunfullmäktige ålägger stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden att upplåta sina skolor för övernattningsverksamhet vid sidan av skoltid, samt att ge idrottsnämnden i uppgift att ansvara för upplåtelsen och de arbetsuppgifter och kostnader som är förknippade med denna. Vidare föreslås idrottsnämnden få i uppdrag att fastställa en enhetlig självkostnadstaxa för upplåtelsen som baserar sig på de merkostnader som uppstår i samband med denna. För att ytterligare utveckla stadens attraktivitet när det gäller ungdomsevenemang föreslås Stockholm Visitors Board få i uppdrag att i samarbete med idrottsnämnden ta fram evenemangserbjudanden för ungdomar.

Skolornas gymnastiksal är en viktig resurs för att tillgodose idrottsrörelsens behov av framförallt träningsmöjligheter. Det är utredningens uppfattning att denna resurs kan nyttjas bättre och att här finns outnyttjad kapacitet. Utredningens slutsatser är att den bästa vägen att göra denna resurs mer tillgänglig är att bygga ut kortlåssystemet till fler skolor och att idrottsförvaltningens ambulerande tillsyn tar över ansvaret för det aktuella lokalerna under den tid de upplåts till idrottsrörelsen.

2. Uppdraget

Kommunstyrelsen beslutade 2003-11-19 (Dnr 328-3552/2003) att ge stadsledningskontoret i uppdrag att tillsätta en arbetsgrupp som gör en översyn kring ansvar, resursutnyttjande och samverkan kring stadens idrottsanläggningar. I arbetsgruppen ska ingå representanter för idrottsförvaltningen, SISAB, utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna.

Dessutom bör en eller två representanter för idrottsrörelsen och en eller två representanter för de lokala skolorna ingå. Utredningen bör starta snarast och redovisas under 2004.

Stockholms stad äger ett stort antal idrottsanläggningar för såväl inomhusidrotter som utomhusidrotter. Vissa förvaltas av idrottsnämnden, andra av SISAB för uthyrning till skolor. Utgångspunkten för översynen är att stadens idrottsanläggningar skall ses som en gemensam resurs. Syftet med utredningen är att stadsdelsförvaltningarnas och utbildningsförvaltningens anläggningar i högre grad öppnas för idrottsrörelsens behov, för träning, tävling och övernattning. På samma sätt måste idrottsförvaltningens anläggningar stå till skolornas förfogande för skolidrott. Samtidigt måste villkoren för lokalutnyttjandet uppfattas som rimliga för stadens olika förvaltare av idrottsanläggningar.

2.1 Utredningsarbetet

Arbetet med översynen har organiserats i en arbetsgrupp där medlemmarna på ett aktivt sätt har bidragit i utredningsarbetet och en referensgrupp som löpande följt arbetet och lagt synpunkter på utredningsarbetets inriktning och förslag.

Arbetsgruppen har bestått av utredningsledaren och representanter från utbildningsförvaltningen, idrottsförvaltningen, SISAB och stadsledningskontorets finansavdelning.

Referensgruppen har bestått av 11 personer som representerat 3 stadsdelar, 2 lokala skolor, idrottsförvaltningen, utbildningsförvaltningen, SISAB, Stockholms idrottsförbund, Stockholm Summer Games och Eken cup. Arbetsgruppens medlemmar har även deltagit i referensgruppens möten.

Vid sidan av referensgruppen har berörda förvaltningschefer getts möjlighet att tillföra utredning relevanta synpunkter och erfarenheter.

En enkät har skickats ut till ett antal skolor i områden med stor brist på bokningsbar tid och en begränsad upplåtelse av gymnastiksalarna i syfte att klarlägga orsakerna till den begränsade upplåtelsen.

Utredningen har även tagit del av hur Göteborg och Malmö hanterar övernattningar i skolorna i samband med evenemangsverksamhet.

Utredningen har strikt avgränsat uppdraget till upplåtelse av skolornas gymnastik- och idrottslokaler samt upplåtelse av skollokaler för övernattning och därmed sammanhängande behov kopplat till evenemangsverksamhet.

Utgångspunkten för utredningsarbetet har varit att de förslag som presenteras inte skall generera nya eller ökade kostnader för staden. Uppdraget har uppfattats så att det handlar om att se över hur vi på bästa sätt kan utnyttja och samverka kring befintliga resurser. I de fall förändringar i ansvarsfördelning föreslås läggs även förslag till överföring av resurser som är kopplade till ansvaret. Eventuella ambitionshöjningar hänskjuts till den ordinarie budgetprocessen.

De förslag som redovisas i slutrapporten är utredningsledarens förslag och egna ställningstaganden.

3. Bakgrund och probleminventering

3.1 Stadens lokaler för idrottsaktiviteter och ansvarsfördelningen för dessa

Stadens idrottslokaler ägs och förvaltas idag av idrottsnämnden eller SISAB. Idrottsnämnden har ansvaret för sammanlagt 13 stora idrottshallar(bokas som stora hallar men alla håller inte måtten för fullstor hall) och 11 små idrottshallar. Av dessa disponerar utbildningsförvaltningen och berörda stadsdelsförvaltningar 9 hallar för skolidrott inom ramen för gällande principöverenskommelse om upplåtelse och förhyrning av idrottsanläggningar.

SISAB äger och förvaltar skolfastigheterna och de idrottslokaler som är del av dessa fastigheter. 8 friliggande idrottshallar, 2 kombinerade idrottshallar/skolbad och ett renodlat skolbad som hör till skolfastigheter ägs och förvaltas av SISAB. Av dessa hyrs 6 anläggningar ut till utbildningsnämnden och 4 anläggningar och ett skolbad till stadsdelsnämnder för skolidrott. Av bilaga 3 framgår hallarnas/badens geografiska spridning över staden. Därutöver finns gymnastiksalar i varierande antal och storlek i 126 skolor ägda och förvaltade av SISAB som i varierande utsträckning ställs till idrottsförvaltningens förfogande för bokning av idrottsrörelsen.

Det splittrade ansvaret för stadens idrottshallar mellan två ägare, SISAB och Idrottsnämnden, och ett antal stadsdelsnämnder och utbildningsnämnden som hyresgäster med ansvar för del av drift och inventarier är inte en bra lösning. SISAB menar att de har till uppgift att tillhandahålla undervisningslokaler och att deras hyresgäster är stadsdelsnämnder och utbildningsnämnden med ansvar för utbildningsverksamhet. SISAB är specialiserade på att tillgodose sina hyresgästers behov men saknar tillräcklig kunskap om idrottsrörelsens behov för att förvalta skolidrottshallarna på ett sätt som tillgodoser detta behov. Ambitionsnivån för underhåll och utrustning är i dessa hallar betydligt lägre än i idrottsnämndens hallar. Det är naturligt att berörda nämnder under knappa ekonomiska förhållanden prioriterar sin kärnverksamhet på bekostnad av hallarnas skötsel. Skolidrottshallarna är en viktig resurs för idrottsrörelsen vilket innebär att de bör förvaltas med utgångspunkt från att de utgör en gemensam resurs för hela staden istället för att snävt se till den enskilda skolans behov.

Nuvarande ansvarsfördelning innebär dessutom en orimlig ekonomisk belastning på framförallt de stadsdelsnämnder som har skolidrottshallar som både till lokalresurs och kostnader ofta överstiger behovet hos den enskilda skolan och förmågan hos den ansvariga förvaltningen.

Ett exempel på en sådan hall är Bredängshallen som hör till Bredängsskolan. Den totala lokalkostnaden för hallen har beräknats till 3,8 miljoner / år. En skola med motsvarande elevantal och normala lokalresurser för gymnastik och idrott (Sätraskolan) har en kostnad på 800 000 kronor / år. Stadsdelsförvaltningen har idag, vid sidan av en ersättning på 481 606 tkr från idrottsförvaltningen för idrottsrörelsens nyttjande av hallen, ingen särskild kompensation för den resterande merkostnaden på 2,5 miljoner/år. Det finns alltså idag en betydande orättvisa inbyggd i systemet där den enskilda stadsdelen tvingas finansiera och ta ansvar för en del av stadens samlade resurs för idrottsutövande. Ett ansvar som normalt ligger på idrottsnämnden.

Stadens nuvarande lokalresurs för idrottsaktiviteter bedöms av utredningen i huvudsak tillgodose behovet under terminstid måndag till fredag kl 08.00 – 16.00. Resursen är dock geografiskt ojämnt fördelad och en bristsituation råder i första hand i innerstaden. Däremot överstiger efterfrågan den tillgängliga resursen inom flera områden under kvälls- och helgtid, vilket är den tid idrottsrörelsen har behov av lokaler för träning och tävling.

3.2 Nuvarande principöverenskommelse mellan utbildningsnämnden och idrottsnämnden

Upplåtelse och förhyrning av skolidrottshallar för föreningsverksamhet och idrottshallar för skolans idrottsundervisning regleras genom en överenskommelse om ”upplåtelser och förhyrning av idrottsanläggningar” som slöts via beslut i dåvarande skolstyrelsen 1992-11-12 och dåvarande fritidsnämnden 1992-11-17. För utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna innebär överenskommelsen i korthet att skolorna äger rätt att för sin schemalagda idrottsundervisning disponera de anläggningar som ingår i överenskommelsen. Huvudsakligen gäller detta måndag till fredag 08.00 – 16.00 under terminstid. Om skolan har schemalagd undervisning efter kl 16.00 har de förtur även till denna tid. Skolans förhyrning avser anläggningarnas basutbud av idrottsytor, omklädningsrum mm, dock ej specialutrustade salar, gym, solarier och liknande. Halltid för skolidrottslag, lärarmotion mm ingår ej i överenskommelsen utan skall bokas genom idrottsförvaltningens bokningsenhet och debiteras enligt gällande timtaxa.

För skolornas nyttjande av idrottsnämndens anläggningar betalar Kista för närvarande 1,5 mnkr och utbildningsnämnden 9,2 mnkr per år till idrottsnämnden. Inom ramen för denna ersättning ingår rätten att nyttja idrottsnämndens utomhusanläggningar, bollplaner och ishallar.

Idrottsnämnden å sin sida disponerar i överenskommelsen ingående skolidrottshallar och skolbad kvällstid måndag till fredag från ca 17.30 samt lördagar och söndagar från omkring 20 augusti till 30 april. Idrottsnämnden betalar en ersättning på totalt ca 4,5 Mkr per år till utbildningsnämnden och 3 stadsdelsnämnder för de skolidrottshallar och bad som ingår i överenskommelsen, idag 8 anläggningar. Berörda stadsdelar är Farsta, Skärholmen och Östermalm.

Principöverenskommelsen som från början var en reglering av samverkan mellan de två parter som var berörda innan stadsdelsreformens genomförande. Idag med andra organisatoriska förutsättningar kan man konstatera att överenskommelsen inte är ett funktionellt sätt att lösa samverkansfrågorna kring stadens idrottsanläggningar. Därutöver har innehållet förändrats under de gångna 12 åren vilket successivt urholkat sambandet mellan ekonomisk ersättning och det faktiska nyttjandet av idrottshallarna. De tidigare fritidsdistriktsnämnderna beslöt inför budget 1993 att avsäga sig nyttjandet (dra in ersättningen till skolstyrelsen) för Enskedegårds-, Hagsätras- och Kärrtorps skolidrottshallar. Från 2000 har utbildningsnämnden avstått att utnyttja Åkeshovshallen för gymnasieskolans idrottsundervisning och dragit in den ekonomiska ersättningen för detta på 1,1 mnkr till idrottsnämnden.

Utanför överenskommelsen har tecknats separata avtal gällande Kärrtorps skolidrottshall fr o m 2000 och Hagsätra skolidrottshall fr o m hösten 2003 om förhyrning kvällstid och helger.

3.3 Utnyttjandet av skollokaler för övernattnin g mm i samband med evenemang

Arrangörer av evenemang som Eken Cup, Stockholm Summer Games och andra stora som små arrangörer av idrotts- och kulturevenemang har under många år nyttjat skolornas lokaler för övernattnin g. De största behoven av förläggning föreligger under juni – augusti. Visst behov finns även under andra lovperioder och veckoslut.

Någon samlad övergripande lösning från stadens sida har ej funnits för att arrangörer på ett enkelt sätt skall kunna få tillträde till skollokaler. Idrottsförvaltningen har sedan 1994 arbetat med skolförvaltningen, enskilda skolor, stadsdelsförvaltningar och SISAB för att åstadkomma en sådan lösning. Hittills har dessa ansträngningar varit resultatlösa.

Beslut har fattats i kommunfullmäktige om effektivare användning av stadens lokaler, vikten av att särskilt beakta idrottsarrangörers behov av billiga övernattningsmöjligheter i samband med genomförande av evenemang och nödvändigheten av att brandskydda lokalerna på ett adekvat sätt.

För närvarande finns 18 skolor som är utrustade med automatlarm till brandförsvaret och som får utnyttjas som övernattningslokaler. Genom SISAB har staden investerat ca 15 Mkr i dessa skolor för att de skall uppfylla brandsäkerhetskraven.

Idag sköts upplåtelsen av skollokalerna på följande sätt:

Med sikte på kommande sommars förläggningsbehov kontaktar idrottsförvaltningen SISAB i november året innan för att informera sig om planerade underhållsinsatser på de aktuella skolorna. Under januari-februari brukar idrottsförvaltningen ha underlag för att informera evenemangsarrangörerna om eventuella begränsningar och planerade byggprojekt.

Arrangörerna får sedan kontakta respektive skola som man är intresserad av nyttja för att dels höra om skolan är villig att hyra ut lokalerna, dels komma överens om villkoren för förhyrning. Olika skolor har olika förhållningssätt och olika hyresnivåer. Stora hyresskillnader råder mellan skolorna och arrangörerna rapporterar att hyresnivåerna under senare år ökat dramatiskt.

När arrangören har processat klart dessa frågor är man oftast framme vid genomförandefasen för arrangemanget.

Evenemangsarrangörerna har behov av att i god tid före evenemanget känna till förutsättningarna dels för att klara marknadsföringen och kunna ge information till utländska deltagare och lag, dels för att kunna göra en budget som håller för arrangemanget.

Önskvärt är att ca 1 år i förväg veta vilka anläggningar som är tillgängliga och till vilka kostnader. Ett annat önskemål är att kunna klara ut villkoren för förhyrningen med en part i staden.

För att utveckla stadens attraktivitet som evenemangsstad och underlätta för arrangörerna behövs ett samlat ansvar för denna typ av verksamhet. Ett samlat ansvar skulle

dessutom ge möjligheter att förhandla med olika huvudmän för att på sikt kunna erbjuda evenemangsdeltagare ett paket med rabatter på lokalresor, entréer mm. Denna typ av paketerbjudande tillhandahålls idag av Göteborg. Avsaknaden av kollektivtrafikerbjudanden skapar problem för arrangörerna när arrangemanget sväller och inkvartering måste ske på längre avstånd från tävlingsplatsen. Tillgången på övernattningskolor i den närmaste omgivningen begränsar idag antalet deltagande lag i evenemanget. Intresset för deltagande är ibland betydligt större än vad arrangörerna klarar av att ordna övernattnings- för inom acceptabelt avstånd.

Idag finns även en besvärande konkurrens mellan evenemangsarrangörernas behov och vissa skolors intresse av att hyra ut sina skolor för vandrarhemsverksamhet, vilket är mer inkomstbringande.

3.4 Idrottsrörelsens tillgång till skolornas gymnastiksalar

Idrottsförvaltningens bokningsenhet har idag till uppgift att hyra ut skolornas gymnastiksalar tillsammans med stadens övriga anläggningar till idrottsrörelsen. I denna uthyrningsverksamhet har staden prioriterat barn – och ungdomsidrotten som vid förhyrning i huvudsak har 0 taxa. Skolornas gymnastiksalar ställs i mycket varierande utsträckning till förfogande för denna uthyrning. Tillgänglig tid kan variera mellan runt 300 timmar / år till runt 2000 timmar / år och gymnastiksal.

Efterfrågan på denna lokalresurs varierar över staden dels beroende på närheten till idrottshallar, dels beroende på gymnastiksalarnas storlek och utrustning.

Varje vår går bokningsenheten ut till skolorna med en förfrågan om vilka tider skolorna ställer till förfogande för uthyrning för kommande läsår. Som en del i utredningsarbetet har vi studerat bokningsbara tider och efterfrågan på dessa tider under 2003. Sammanlagt finns 126 skolor med i bokningssystemet. Varje skola kan ha en eller flera bokningsbara gymnastiksalar

Skolorna erhåller en ersättning på 100:- i timman för den uthyrning som sker av deras gymnastiksalar. Svarar idrottsförvaltningen för tillsynen vid uthyrningen, genom sin ambulerande tillsynsenhet, sjunker ersättningen till 50:- i timman. Ersättningen till skolorna har varit oförändrad sedan den infördes vilket innebär 14 år för 100-kronan och 10 år för 50-kronan.

Totalt sett är den tillgängliga kapaciteten – bokningsbara tiden – lågt utnyttjad idag, ca 55%. Men det finns stora regionala skillnader. De områden i staden där det idag råder brist på bokningsbar tid är innerstaden och delar av västerort.

Utredningen har uppskattat att det vid sidan av undervisningstiden borde finnas ca 2000 timmar per läsår och gymnastiksal att hyra ut till idrottsrörelsen. I innerstaden där bristsituationen är som störst är det få skolor som upplåter sina salar i denna omfattning. Oftast är helgerna inte tillgängliga och många gånger inte heller alla vardagskvällen. Under utredningsarbetet har flera försök gjorts för att klarlägga orsakerna till denna situation. Av svaren på den enkät som skickades ut till skolor i innerstaden och västerort framgår att de viktigaste hindren för att öka den bokningsbara tiden är följande:

- Kostnaderna för tillsyn genom egen vaktmästare gör det omöjligt att upplåta gymnastiksalen under helgtid och begränsar upplåtelseiden under kvällstid.
- Gymnastiksalens belägenhet i skolan försvårar upplåtelsen genom att man inte kan begränsa tillgången till övriga skollokaler.
- Vissa relationer mellan skolan och en speciell idrott/förening gör att skolan vill göra andra prioriteringar än staden vid upplåtelsen.
- Ersättningsnivån vid upplåtelsen är inte tillräcklig för att täcka kostnaden för tillsyn, städning, slitage mm. Vilket i en del fall gör av staden icke prioriterade förhyrningar prioriteras av skolorna, t ex vuxenidrott som kan betala en hyra som gör det intressant för skolan att hyra ut.

Idrottsförvaltningens bokningsenhet har under åren gjort upprepade försök med stöd av sin förvaltningschef att få fram mer tider i gymnastiksalarna. En vädjan från förvaltningschefen till stadsdelsdirektörerna brukar resultera i en viss förbättring men inte av bestående natur.

Det som leder till bestående öknningar av utbudet, enligt bokningsenheten, är installation av kortlångsystem och att idrottsförvaltningen övertar tillsynsansvaret vid uthyrningen genom sin ambulerande tillsynsenhet. Utbyggnaden av kortlåsen och den ambulerande tillsynen är idag störst i söderort där tillgången på bokningsbar tid f n överstiger efterfrågan.

3.5 Idrottsrörelsens behov av lokaler för tränings- och tävlingsaktiviteter

Stockholms idrottsförbund har för utredningen redovisat uppgifter om de idrottsverksamheter som våren 2003 erhöll aktivitetsstöd, vilket är ledarledd verksamhet för barn och ungdomar i åldrarna 7 – 20 år. Sammanlagt 402 föreningar som representerade 51 olika idrotter genomförde 266 817 sammankomster med totalt 2 596 962 deltagare. Det innebär 1 462 sammankomster / dag måndag till söndag med i snitt 10 deltagare / sammankomst.

Utöver de aktiviteter som genomfördes under 2003 bör läggas effekterna av det så kallade ”Handslaget”, vilket är regeringens satsning på ytterligare 1 miljard till idrottsrörelsen under en fyraårs period. Villkoren för fördelningen av pengarna är följande:

- Öppna dörrarna för fler deltagare
- Satsning på flickidrott
- Håll tillbaka avgifterna
- Delta i kampen mot droger
- Intensifiera samarbetet med skolorna

Stockholms idrottsförbund har 6 miljoner att fördela första året och vill inrikta sig på ny verksamhet inriktad mot skolungdom. Målgruppen för satsningen är i första hand åldersgruppen 10 – 12 år. Man har påbörjat ett arbete tillsammans med idrottsförvaltningen inriktat på att skapa nätverk inom varje stadsdel för ett långsiktigt samarbete mellan skola och idrottsrörelsen. Det kommer förhoppningsvis att innebära aktiviteter under eller i direkt anslutning till skoldagen och rekrytering av nya deltaga-

re i föreningarnas ordinarie verksamhet. På sikt innebär detta ytterligare behov av lokaler för träning och tävling. Redan i dag är tillgången på bokningsbar tid för liten i förhållande till idrottsrörelsens behov, framförallt i innerstaden och västerort.

3.6 Skolornas tillgång till idrottsnämndens anläggningar

Inom ramen för nu gällande principöverenskommelse mellan idrottsnämnden och utbildningsnämnden har skolorna, både gymnasier och grundskolor option på nyttjandet av 8 av idrottsnämndens idrottshallar vardagar mellan 08.00 – 16.00. Den ersättning som idrottsnämnden erhåller för detta, 10,7 mkr per år, ger även rätt till ishallar, bollplaner och utomhusanläggningar. Inom ramen för nuvarande överenskommelse finns inga incitament för skolorna att välja den för undervisningen mest lämpliga anläggningen eftersom man inte på skolan tar de kostnader som är kopplat till nyttjandet. Samtidigt är utredningens uppfattning att det endast i en begränsad del av staden råder någon brist på anläggningar under dagtid måndag till fredag. Den akuta bristsituationen uppstår under kvällen och helgtid oktober – april.

4. Utredningens överväganden och förslag

4.1 Skolidrottshallarna

Det finns 8 friliggande skolidrottshallar, 2 kombinerade skolidrottshallar/skolbad och ett renodlat skolbad som hör till skolfastigheter varav 5 hör till grundskolor som hyrs av stadsdelar och 6 till utbildningsförvaltningens gymnasieskolor och ett skolbad. Det är idrottshallar som i vissa fall även innehåller simhall och som ägs och förvaltas av SISAB.

Den fortsatta beskrivningen avser samtliga anläggningar utan Gubbängens skolbad som är en blandad fastighet som utöver badet innehåller bostäder. På grund av sin mix av bad och bostäder i samma fastighet är det inte lämpligt att ge idrottsnämnden ansvaret för fastigheten.

Det är utredningens uppfattning att ett samlat ansvar för förvaltning av stadens friliggande idrottshallar leder till att anläggningarna sköts på ett bättre sätt. Det skapar även bättre möjligheter att på ett samlat sätt planera för den framtida volymen och sammansättningen vad gäller idrottslokaler i staden. I flera utredningar under senare tid har föreslagits att stadens fastighetsförvaltning bör renodlas och förvaltas i för de olika lokaltyperna specialiserade organisationer både för att öka effektiviteten och att höja kvalitén i förvaltningen. Detta talar för att ansvaret för skolidrottshallarna bör överföras från SISAB till idrottsförvaltningen.

Ges stadens skolor option på timförhyring av idrottsanläggningarna för schemalagd undervisningsverksamhet vardagar 8.00 – 16.00 under terminstid, skapas möjlighet för skolorna att använda de mest lämpade lokalerna för gymnastik- och idrottsundervisning.

Ett samlat ansvar kan åstadkommas antingen genom att ägandet av de fristående skolidrottshallarna överförs från SISAB till idrottsnämnden eller genom att idrottsnämnden övertar förstahandshyreskontraktet för hallarna från utbildningsförvaltningen

och berörda stadsdelar. Utredningen förordar det alternativ som visar sig ekonomiskt mest fördelaktigt för staden.

Utbildningsanordnarna blir på detta sätt befriade från hyra till SISAB, egna driftskostnader och ansvaret för inventarieanskaffningen. I gengäld får de betala en självkostnadshyra för de timmar de förhyr hallkapacitet för undervisningen. Netto innebär detta en kostnadsökning för idrottsnämnden och en motsvarande kostnadssänkning för utbildningsanordnarna. För att uppnå kostnadsneutralitet föreslås en överföring av motsvarande belopp från grundskoleschablonen och gymnasieschablonen till idrottsnämndens budget.

För utbildningsnämnden och gymnasierna blir förslaget helt neutralt genom att reduceringen av gymnasieschablonen uppgår till samma belopp som kostnadsminskningen. För stadsdelskollektivet är det mer problematiskt genom att det är 4 stadsdelar som blir av med kostnader men alla 18 stadsdelarna skall vara med i finansieringen.

Överförandet av fastigheterna från SISAB till Idrottsnämnden måste kombineras med en förtur för de skolor som idag nyttjar dessa hallar vid bokning av halltid för schemalagd undervisning.

Under utredningsarbetet har det visat det uppstått svårigheter med att kartlägga de totala driftskostnaderna för de berörda skolidrottshallarna. I första hand beror detta på att de ingår i en driftsenhet tillsammans med tillhörande skola. Dessutom anser idrottsförvaltningen att de angivna kostnadsnivåerna för inventarier, lokalvård, tillsyn mm är för låga för att klara driften på en acceptabel nivå. Ytterligare analys av kostnadsbilden kan därför behövas inför ett genomförande av utredningens förslag. De nedan redovisade kostnadseffekterna är preliminära beräkningar vars syfte i första hand är att ge en bild av storleksordningen på omfördelningen av kostnader.

4.1.1 Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna av ett ändrat ansvar för skolidrottshallarna är till en del beroende av om man väljer att sälja fastigheterna till idrottsnämnden eller om man väljer att ändra hyresförhållandet. Vid en försäljning uppstår engångskostnader kopplat till detta samtidigt försvinner kostnader och intäkter i form av tomträtsavgälder för de berörda fastigheterna på ca 1,0 mnkr.

Utgångspunkten för beräkningen av de ekonomiska konsekvenserna av utredningens förslag är att de skall bygga på de driftskostnader som finns för skolidrottshallarna idag. Idrottsförvaltningen invänder mot detta och hävdar att med den driftkostnadsnivån kan man inte hålla samma ambitionsnivå i dessa hallar som i de hallar som idag ägs av idrottsnämnden. Av bilaga 4 framgår skillnaden mellan dagens beräknade driftskostnad och den av idrottsförvaltningen schablonberäknade driftskostnaden för de aktuella objekten. Idrottsförvaltningens beräkningar grundar sig på de faktiska kostnaderna i sitt nuvarande bestånd.

4.1.1.1 Nettoeffekter för gymnasieskolorna

Nettoeffekterna för gymnasieskolan skall enligt förslaget bli + - 0. De enskilda gymnasierna svarar inte för sina lokalkostnader utan dessa hanteras centralt på utbildnings-

förvaltningen likasom ersättningen till idrottsförvaltningen. Enligt utredningens förslag försvinner kostnader på ca 12,9 mnkr som avser hyra och driftskostnader för de 6 skolidrottshallarna. Istället förväntas utbildningsförvaltningen timförhyra de tider som behövs för undervisningen hos idrottsnämnden i lämpliga hallar vilket uppskattas medföra en kostnad på 3,6 mnkr. Slutligen förlorar utbildningsnämnden en intäkt på 3,1 mnkr från idrottsnämnden avseende upplåtelsen av de aktuella hallarna till föreningslivet. För den resterande nettokostnad som överförs från utbildningsnämnden till idrottsnämnden ca 6,2 mnkr föreslås idrottsnämnden kompenseras genom en överföring av 6,2 mnkr från gymnasieschablonen till idrottsnämnden.

4.1.1.2 Nettoeffekter för grundskolan

De stadsdelar som idag har skolidrottshallar, Rinkeby, Vantör, Skärholmen och Östermalm befrias från hyres- och driftskostnader för dessa vilka uppgår till 13,9 mnkr. De tappar ersättning från idrottsförvaltningen på 1,4 mkr som utgör ersättningar för kvälls- och helgförhyrningen av hallarna. Rinkeby stadsdelsnämnd tappar sitt extra anslag på 2,0 mnkr för Ungdomens hus. Samtidigt får de berörda stadsdelsnämnderna kostnader för att förhyra den lokaltid de behöver för gymnastik- och idrottsundervisningen vilket beräknas till 3,2 mnkr. Därutöver förlorar samtliga stadsdelar 7,3 mnkr genom minskningen av skolschablonen, vilket i runda tal är 1,7 promille av grundskoleschablonen.

4.1.1.3 Nettoeffekter för idrottsnämnden

Med föreslagna förändringar när det gäller ansvaret för skolidrottshallarna tillförs idrottsnämnden drifts och hyreskostnader på 27,9 mnkr. Samtidigt minskar kostnaderna för ersättningar till utbildningsförvaltningen och stadsdelarna med 4,5 mnkr. Utöver detta beräknas idrottsnämnden kunna hyra ut anläggningar till skolorna och därigenom få en hyresintäkt på ca 6,8 mnkr. Netto innebär det en nettokostnadsökning på 15,5 mnkr per år som föreslås täckas av dels de extra anslaget på 2,0 mnkr för Ungdomens hus i Rinkeby, dels föreslagna överföringar från grundskole- och gymnasieschablonen på sammanlagt 13,5 mnkr.

4.1.2 Vidare utredning

Frågan om ett samlat ansvar för stadens idrottslokaler skall åstadkommas genom att idrottsnämnden övertar stadsdelsnämndernas och utbildningsnämndens förstahandskontrakt och hyr lokalerna av SISAB eller om idrottsnämnden skall överta ägandet av lokalerna bör utredas vidare innan beslut. Om ägandet skall ligga kvar hos SISAB bör man ta ställning till var gränssnittet i ansvar skall ligga mellan fastighetsägaren och hyresgästen vad gäller drift och underhåll. Utredningen föreslår att så mycket ansvar som möjligt för drift och underhåll bör ligga på hyresgästen för att på bästa sätt utnyttja den kompetens som idrottsförvaltningen besitter när det gäller denna typ av lokaler. Stadsledningskontoret kommer i samverkan med Stadshus AB att närmare utreda för och nackdelar samt de ekonomiska konsekvenserna av de båda alternativen.

4.1.3 Referensgruppens synpunkter

Representanterna från stadsdelarna och de lokala skolorna motsätter sig att samtliga stadsdelar skall vara med och finansiera delar av förslaget genom en reduktion av grundskoleschablonen.

SISAB och idrottsförvaltningen förordar en lösning som innebär att ägandet av skolidrottshallarna övergår till idrottsnämnden. Det blir en ”renare” lösning eftersom idrottsnämnden föreslås ta över ansvaret för så stor del som möjligt av underhållet av dessa fastigheter. Kvarstår ägandet hos SISAB kommer idrottsnämnden att investera i fastigheter som de inte är ägare till.

Bortsett från dessa invändningar tillstyrker referensgruppen de förslag som framförs i utredningen.

Utredningen föreslår

- Att idrottsnämnden ges ett samlat ansvar för stadens idrottshallar.
- Att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utarbeta ett förslag till ramavtal som reglerar villkoren för idrottsnämndens uthyrning av lokaler och anläggningar till stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden för undervisning.
- Att stadens skolor skall ges option på timförhyrning av idrottsanläggningarna för schemalagd undervisning vardagar 8.00 – 16.00 under terminstid.
- Att idrottsnämnden tillförs medel för att täcka ökade nettokostnader för utökat ansvar.
- Att grundskoleschablonen och gymnasieschablonen reduceras med de belopp som motsvarar respektive verksamhets minskade nettokostnader

4.2 Hyrespolicy för uthyrning av skollokaler för evenemangsändamål

Kommunfullmäktige har i evenemangspolicyn slagit fast att staden skall utvecklas till en attraktiv stad för besökande och evenemang. För att kunna utveckla staden som en attraktiv plats för ungdomsevenemang är det nödvändigt att stadens agerande samordnas bättre och att befintliga resurser utnyttjas på ett effektivt sätt.

För ungdomsgrupperna är det av avgörande betydelse att deltagaravgifterna kan hållas låga men att arrangemanget samtidigt kan ge ett överskott till de arrangerande föreningarna. Billiga övernattningsmöjligheter är därför av avgörande betydelse. Staden har idag 18 skolor som är iordningställda för att fungera som övernattningsskolor.

Under utredningsarbetet har det framgått att både berörda förvaltningar och de enskilda skolorna idag saknar ett tydligt uppdrag från kommuncentralt håll när det gäller upplåtelser av skolorna för evenemangsverksamhet. I avsaknad av ett sådant uppdrag prioriteras skolornas kärnverksamhet och all eventuell anpassning för att möjliggöra inkvarteringsverksamhet är någonting man försöker undvika.

Kommunfullmäktige bör därför ålägga berörda stadsdelsnämnder och utbildningsnämnden att upplåta sina skolor under skolloven och helger under terminstid för övernattningsverksamhet i samband med evenemang arrangerade av föreningslivet.

Idag är det upp till varje skola att avgöra vad arrangören skall betala i hyra för inkvarteringen i skolan. Stora variationer förekommer i hyresnivån och en hel del fall handlar det om hyror som klart överstiger de merkostnader som uppstår i samband med uthyrningen.

Idag tar Stadens skolor ut avgifter som varierar mellan 100 kr / klassrum och dag till 1500 kr / klassrum och dag.

Avgiften för inkvartering bör utgöra en självkostnadstaxa som baserar sig på de merkostnader som uppstår för staden i samband med upplåtelsen och vara den samma för hela staden. De preliminära beräkningar som gjorts av idrottsförvaltningen under utredningsarbetet pekar då mot en taxa i storleksordningen 200 kr / lektionssal och natt. Därutöver tillkommer särskild avgift vid upplåtelse av matsal och kök. Detta bygger på att nödvändiga personalinsatser utöver tillsynen sköts av föreningen. Vid upplåtelser under enstaka nätter får man räkna med en högre taxa.

I Göteborg och Malmö har man dragit samma slutsatser. Man har beslut eller förslag till beslut i kommunfullmäktige om i vilken utsträckning som skolorna skall stå till förfogande för inkvartering. Man har även enhetliga avgiftsnivåer som grundar sig på de merkostnader som uppstår. I Malmö har man valt ett pris per person på 20 kr / natt, vilket vid maximal inkvartering i ett klassrum innebär 400 kr / natt och klassrum. Därutöver får man med varje skola göra upp om frukost och pris för detta om man så önskar. I Göteborg är man ännu inte färdig med ett förslag till prissättning. Där har man hittills haft ett betydligt större inslag av kommunal personal som tillhandahållit service för de övernattande föreningarna vilket komplicerar det hela.

Idrottsnämnden bör få uppdraget att ansvara för upplåtelsen och alla de arbetsuppgifter och kostnader som är förknippade med detta. Den taxa som tas ut i samband med upplåtelsen skall täcka de merkostnader som uppstår.

Idrottsnämnden skall i samverkan med berörda skolor och Sisab i god tid komma fram till vilka förutsättningar som gäller för övernattningsverksamheten för kommande år. Därefter bokar idrottsförvaltningen in evenemangen och skriver kontrakt med berörda evenemangsarrangörer.

Idrottsnämnden bör även få i uppdrag att i samarbete med Stockholm Visitors Board ta fram särskilda evenemangserbudanden till deltagare i ungdomsevenemang i staden. Dessa erbjudande skulle kunna innehålla rabatterade lokaltrafikresor, rabatterade entréavgifter på Gröna Lund, Eriksdalsbadet mm.

En utökning av övernattningskapaciteten är på sikt nödvändig för att staden skall kunna hävda sig i konkurrensen som evenemangsstad. Idrottsnämnden bör få ansvaret för att i samråd med SISAB, stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ta fram en plan för utbyggnaden. En fungerande samverkan kring planeringen syftar till att dels välja skolor som inte riskerar att avvecklas på grund av bristande elevunderlag, dels samplanera de aktuella investeringarna med övrigt underhålls- och ombyggnadsarbete i syfte att begränsa kostnaderna. Utbyggnadstakten får sedan hanteras i budgetprocessen.

4.2.1 Referensgruppens synpunkter

Referensgruppen tillstyrker utredningens förslag. De medlemmar som representerar evenemangsarrangörerna betonar vikten av att den nya ordningen kan införas så snabbt som möjligt och att utbyggnaden av antalet övernattningskolor även sker med utgångspunkt från arrangörernas behov.

Utredningen föreslår

- Att kommunfullmäktige ger stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden i uppdrag att upplåta sina skolor under skollov och helger under terminstid för övernattningsverksamhet i samband med evenemang arrangerade av föreningslivet.
- Att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att i samråd med idrottsnämnden fastställa en enhetlig självkostnadstaxa för inkvartering som baserar sig på de merkostnader som uppstår för staden i samband med upplåtelsen.
- Att kommunfullmäktige ger idrottsnämnden i uppdrag att ansvara för upplåtelsen och de arbetsuppgifter och kostnader som är förknippade med denna.
- Att kommunfullmäktige ger Stockholm Visitors Board i uppdrag att i samarbete med idrottsnämnden ta fram evenemangserbjudanden för ungdomar.
- Att kommunfullmäktige ger Idrottsnämnden i uppdrag att i samråd med SISAB, stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ta fram en plan för utbyggnaden av kapaciteten för övernattningsverksamhet.
- Att berörda nämnders reglementen uppdateras med anledning av de nya uppdragen

4.3 Ökad tillgänglighet till skolornas gymnastiksalar

Skolornas gymnastiksalar utgör en betydelsefull resurs för att tillgodose idrottsrörelsens behov av lokaler för träning och tävling. Som tidigare redovisats genomförs dagligen ca 1 500 tränings och tävlingsaktiviteter av idrottsföreningar i staden. I genomsnitt deltar 10 barn/ungdomar vid varje aktivitetstillfällen. Det innebär att många aktivitetstillfällen omfattar små grupper och rör idrotter som mycket väl kan klara sig med de utrymmen och den utrustning som gymnastiksalarna kan erbjuda. Det är viktigt att än en gång betona att gymnastiksalarna är en viktig resurs för idrottsrörelsen och att vid sidan om undervisningen skall denna resurs i första hand stå till förfogande för de av staden prioriterade verksamheterna som åtnjuter subventionerad- eller nolltaxa.

Vid en närmare studie av idrottsförvaltningens bokningsstatistik för 2003 framgår, att av de 126 skolor som upplåter sina gymnastiksalar genom idrottsförvaltningen är det endast ett fåtal som är öppna för bokning all den tid som borde vara möjlig vid sidan av undervisningstid. Även om man tar hänsyn till städtid med mera så är det utredningens bedömning att det här finns en outnyttjad resurs.

I många sammanhang framhålls att dagens ersättning till skolorna för uthyrningen, 100:- per timma, är otillräcklig och inte täcker kostnaderna för kvällsvaktmästare, städning mm. En höjd ersättning skulle kunna medverka till ett ökat intresse att ställa gymnastiksalarna till förfogande. Här kan man dock konstatera att det idag råder olika förutsättningar för olika skolor. I skolor som har flera gymnastiksalar och samtidigt har möjlighet att hyra ut hemkunskslokaler, slöjdsalar och vanliga klassrum för kursverksamhet kan kostnaderna för tillsyn mm slås ut på flera objekt som ger en betydligt högre intäkt till en obetydligt höjd kostnad. Skolor där det endast finns en gymnastiksal att upplåta får med dagens ersättning som regel inte täckning för sina kostnader vilket leder till ett resonemang om att skolan skall använda sina resurser för sitt kärnuppdrag.

Idrottsnämnden har under ett antal år successivt utrustat skolor med ett kortlåssystem och byggt ut sin egen ambulerande tillsyn för dessa skolor. Enligt idrottsförvaltningens bokningsenhet är detta en väl fungerande lösning för de berörda skolorna. Den innebär att skolan ej behöver ha vaktmästare i tjänst i samband med uthyrningen utan idrottsförvaltningen övertar detta ansvar. De skolor som omfattas av kortlås och ambulerande tillsyn är i betydligt större utsträckning tillgängliga för bokning via bokningsenheten. En fortsatt utbyggnad av kortlås och ambulerande tillsyn är enligt utredningens uppfattning den lösning som har störst förutsättningar att öka utbudet av gymnastiksalar under kvälls- och helgtid. Störst behov av denna utbyggnad finns idag i innerstaden medan söderort har en god behovstäckning.

Utredningen har efter noggrant övervägande avstått från att föreslå en höjning av ersättningen till skolorna vid upplåtelse av gymnastiksalarna under kvälls och helgtid. Anledningen är att skolorna själva menar att det i så fall måste till mycket radikala höjningar av ersättningarna för att täcka de kostnader som uppstår.

4.3.1 Ekonomiska konsekvenser

Kortlåsinstallationerna innebär en investeringskostnad på mellan 50 – 80 tkr/objekt beroende på antal motorlås som behövs och hur komplex anläggningen är. Kostnaden för den ambulerande tillsynen för varje tillkommande anläggning är svår att ange. Den beror på hur tillsynen kan arrangeras just för det aktuella objektet. Denna form av tillsyn blir dock alltid billigare än alternativet med en vaktmästare i tjänst på varje skola.

Utbyggnadstakten för kortlås och ambulerande tillsyn föreslås prövas i den ordinarie budgetprocessen.

4.3.2 Referensgruppens synpunkter

Referensgruppen tillstyrker utredningens förslag och betonar särskilt vikten av att gymnastiksalarna vid sidan av undervisningen används till de av staden prioriterade idrottsaktiviteterna och inte av skolorna upplåts till icke prioriterade verksamheter som betalar högre hyra.

Utredningen föreslår

- Att en fortsatt utbyggnad av Idrottsnämndens ambulerande tillsyn med tillhörande kortlåssystem sker i första hand i innerstaden och västerort
- Att kommunfullmäktige ålägger skolorna att upplåta sina gymnastiksalor till idrottsrörelsen i samband med att idrottsnämnden installerar kortlås och övertar tillsynsansvaret.
- Att kommunfullmäktige uppmanar skolorna att i största möjliga utsträckning upplåta gymnastiksalor som ej utrustas med kortlås till de av staden prioriterade idrottsaktiviteterna.

5. BILAGOR

5.1 Direktiv

5.2 Förteckning över skolidrottshallar, bokfört värde, hyra och driftkostnad

5.3 Karta med stadens idrottshallar och skolidrottshallar utsatta (här ej tryckt)

5.4 Bokningsstatistik för idrottshallar och gymnastiksalor

5.1 DIREKTIV

PM 2003 RIV+II (Dnr 328-3552/2003)

Översyn av principöverenskommelse kring stadens olika gymnastik- och idrottshallar

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Stadsledningskontoret får i uppdrag att tillsätta en arbetsgrupp som gör en översyn kring ansvar, resursutnyttjande och samverkan kring stadens idrottsanläggningar.
2. I arbetsgruppen ska ingå representanter för idrottsförvaltningen, SISAB, utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna.
3. Utredningen bör starta snarast och redovisas under 2004.

Föredragande borgarråden Erik Nilsson och Kersti Py Börjeson anför följande.

Bakgrund

Stockholms stad äger ett stort antal idrottsanläggningar för såväl inomhusidrotter som utomhusidrotter. Vissa förvaltas av idrottsnämnden, andra av SISAB för uthyrning till skolor. Idrottsanläggningarna är en gemensam resurs för såväl idrott under dagen i skolornas regi som under kvällar och helger i föreningsregi. Under 1990-talet träffades en principöverenskommelse mellan dåvarande skolstyrelsen och fritidsnämnden som reglerar hyresnivåer och lokalutnyttjandet. Såväl idrottsförvaltningen, SISAB, stadsdelsförvaltningar, enskilda skolor som idrottsrörelsen har nu väckt frågan om en översyn av överenskommelsen och ansvarsfrågan när det gäller drift och förvaltning av stadens idrottsanläggningar. I den senare frågan har utbildningsförvaltningen och idrottsförvaltningen initierat en utredning av att föra över driftansvaret för de s k skolidrottshallarna till idrottsförvaltningen.

Våra synpunkter

Det är självklart angeläget att slå fast att stadens idrottsanläggningar skall ses som en gemensam resurs. Med hänsyn till behovet av anläggningar för idrottsrörelsens behov måste stadsdelsförvaltningarnas och utbildningsförvaltningens anläggningar öppnas för föreningslivets behov, för träning, tävling och övernattning. På samma sätt måste idrottsförvaltningens anläggningar stå till skolornas förfogande för skolidrott. Samtidigt måste villkoren för lokalutnyttjandet uppfattas som rimliga för stadens olika förvaltare av idrottsanläggningar. Med anledning av de förslag som väckts av en översyn av den tidigare överenskommelsen mellan skolstyrelsen och fritidsnämnden samt förslag om ändrat driftansvar för skolidrottshallarna bör en bredare översyn kring ansvar, resursutnyttjande och samverkan kring stadens idrottsanläggningar genomföras. En arbetsgrupp bör tillsättas och ledas av stadsledningskontoret. I arbetsgruppen bör ingå representanter för idrottsförvaltningen, SISAB, utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna. Dessutom bör en eller två representanter för idrottsrörelsen och en eller två representanter för de lokala skolorna ingå. Utredningen bör starta snarast och redovisas under 2004.

Vi föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Stadsledningskontoret får i uppdrag att tillsätta en arbetsgrupp som gör en översyn kring ansvar, resursutnyttjande och samverkan kring stadens idrottsanläggningar.
2. I arbetsgruppen ska ingå representanter för idrottsförvaltningen, SISAB, utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna.
3. Utredningen bör starta snarast och redovisas under 2004.

Stockholm den 30 oktober 2003

ERIK NILSSON KERSTI PY BÖRJESON

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådens förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (alla m) och *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Det är positivt att stadens ledning nu inleder en översyn och inventering av de idrotts- och gymnastikhallar som finns att tillgå i Stockholm. Behoven av idrottshallar för inomhusidrottande och andra aktiviteter är stort och de förvaltningar, främst idrottsförvaltningen och SISAB, som driver hallarna måste hitta sätt att öka samordningen. Arbetsgruppen bör göra en total inventering av de idrottshallar som finns i Stockholm, även de som drivs och ägs av landsting, staten eller föreningar och företag.

När arbetsgruppen ser över alternativen för ett ändrat driftsansvar, bör även dessa förenings- och företagsdrivna hallar inbegripas. Gruppen bör särskilt titta på möjligheterna att lägga ut driftsansvaret på dessa civila aktörer.

Bilaga 5.2

5.2 SKOLIDROTTSHALLAR, SOLITÄRER

Dagens kostnader

<i>Objekt</i>	BRA- yta	Verksamhetens hyra till SISAB				Verksamhetens egna kostnader				
		Bokfört värde	Ränta	Amortering	DoU	Summa Hyra	Va, el, tele	Inventarier	Städ o tillsyn	Total
Rinkeby Ungdomens hus	2 635	40 360 418	1 921 156	1 223 043	1 109 335	4 253 534	188 100	130 000	708 815	5 280 449
Bandhagshallen	1 457	4 036 859	192 154	122 329	613 397	927 881	117 420	130 000	391 933	1 567 234
Blackebergshallen	1 933	6 267 570	298 336	189 926	813 793	1 302 056	145 980	130 000	519 977	2 098 013
Bredängshallen	3 720	10 088 047	480 191	305 698	1 566 120	2 352 009	327 600	130 000	1 000 680	3 810 289
Gärdeshallen	2 025	12 505 033	595 240	378 940	852 525	1 826 705	151 500	130 000	544 725	2 652 930
Hagsätrahallen	1 830	8 922 105	424 692	270 367	759 063	1 454 122	138 180	130 000	492 270	2 214 572
Kärntorpshallen	1 939	5 658 587	269 349	171 472	816 319	1 257 140	146 340	130 000	521 591	2 055 071
Spångahallen	2 628	7 477 368	355 923	226 587	1 106 388	1 688 898	240 240	130 000	706 932	2 766 070
Thorildsplanshallen	1 605	8 498 661	404 536	257 535	675 705	1 337 776	126 300	130 000	431 745	2 025 821
S:t Erikshallen	1 670	12 898 553	613 971	390 865	703 070	1 707 906	130 200	130 000	449 230	2 417 336
<i>Summa</i>	21 415	116 713 203	5 555 548	3 536 764	9 015 715	18 108 027	1 711 860	1 300 000	5 767 898	26 887 785

Idrottsförvaltningens beräknade kostnader

Verksamhetens hyra till SISAB							Verksamhetens egen kostnad			
Objekt	BRA- yta	Bokfört värde	Ränta	Amortering	DoU	Summa Hyra	Va, el, tele o inre underh(*)	Inventarier, övr drift(**)	Städ o tillsyn	Total
Rinkeby Ungdomens hus	2 635	40 360 418	1 921 156	1 223 043	1 109 335	4 253 534	491 125	288 100	715 800	5 748 559
Bandhagshallen	1 457	4 036 859	192 154	122 329	613 397	927 881	284 975	217 420	541 400	1 971 676
Blackebergshallen	1 933	6 267 570	298 336	189 926	813 793	1 302 056	368 275	245 980	551 600	2 467 911
Bredängshallen	3 720	10 088 047	480 191	305 698	1 566 120	2 352 009	755 400	353 200	595 800	4 056 409
Gärdeshallen	2 025	12 505 033	595 240	378 940	852 525	1 826 705	384 375	251 500	595 800	3 058 380
Hagsätrahallen	1 803	8 922 105	424 692	270 367	759 063	1 454 122	348 630	238 180	595 800	2 636 732
Kärrtorpshallen	1 939	5 658 587	269 349	171 472	816 319	1 257 140	369 325	246 340	595 800	2 468 605
Spångahallen	2 628	7 477 368	355 923	226 587	1 106 388	1 688 898	524 460	287 680	551 600	3 052 638
Thorildsplanshallen	1 605	8 498 661	404 536	257 535	675 705	1 337 776	310 875	226 300	551 600	2 426 551
S:t Erikshallen	1 670	12 898 553	613 971	390 865	703 070	1 707 906	322 350	230 200	595 800	2 856 256
<i>Summa</i>	21 415	116 713 203	5 555 548	5 536 764	9 015 715	18 108 027	4 159 790	2 584 900	5 891 000	30 743 717

(*) Idrottsförvaltningens schablon för inre underhåll på 150kr /kvadratmeter har reducerats med de 35 kronor som ingår i SISAB:s hyra.

(**) Idrottsförvaltningens schablon för övrig drift på 100 kronor / kvadratmeter har reducerats med de 40 kronor som ingår i SISAB:s hyra.

5.4 BOKNINGSSSTATISTIK

Stora Hallar 2003

Totalt				må-fre	lö	sö	må-fr 8-17	må-fr 17-23
Anläggning	Boktid	Öppettid	Nyttj Tid%	Med Nyttj%	Med Nyttj%	Med Nyttj%	Nyttj%	Nyttj%
Brännkyrkahallen	3160	4085	77	82	72	57	81	84
Enskedehallen	3199	3753	85	88	86	71	86	91
Farstahallen	3221	3718	87	91	74	71	90	93
Gubbängshallen	3200	3802	84	89	74	66	89	89
Skärholmshallen	3023	3565	85	89	71	68	89	90
Tenstahallen	2952	3401	87	94	74	59	98	86
Vällingbyhallen	2624	2704	97	100	94	80	100	100
Västertorpshallen	2566	3449	74	73	84	75	63	90
Åkeshovshallen	3348	3786	88	93	86	67	93	92
Ärvingehallen	3062	3897	79	85	70	51	88	80
Totalt	30355	36159	84%					

Små Hallar 2003

Totalt				må-fre	lö	sö	må-fr 8-17	må-fr 17-23
Anläggning	Boktid	Öppettid	Nyttj Tid%	Med Nyttj%	Med Nyttj%	Med Nyttj%	Nyttj%	Nyttj%
Bandhagshallen	1370	1745	79	100	53	48	-	93
Blackebergshallen	1407	1864	75	81	62	78	-	78
Bredängshallen	1424	1879	76	89	64	61	-	89
Brännkyrkahallen	3128	3992	78	83	72	57	85	80
Enskedehallen	2979	3764	79	84	70	58	85	84
Farstahallen	3006	3718	81	89	64	46	93	82
Forsgrenska	2114	3327	64	72	38	35	67	83
Gärdeshallen	1362	1864	73	83	61	65	-	83
Husbyhallen	2963	3902	76	79	71	63	78	81
Kärrtorpshallen	895	1287	70	78	0	56	-	75
Liljeholmsbhallen	8850	13978	63	62	64	72	54	74
S:t Eriks Gymnasium	1505	1881	80	92	69	67	-	91
Skärholmshallen	2660	3565	75	84	36	50	85	81

Spånga Idrottshall	1364	1845	74	77	64	78	-	75
Thorildshallen	1128	1778	63	75	47	59	-	74
Vällingbyhallen	2516	2704	93	99	91	70	96	100
Västbergahallen	1172	1819	64	84	34	56	-	85
Västertorpshallen	2200	3266	67	69	75	52	64	79
Åsöhallen	1541	1776	87	100	68	61	-	98
Totalt	43580	59952	73%					

*Bokad/nyttjad tid för GYMNAS-
TIKSALAR. Datum från 2003-
01-01 till 2003-12-31.*

	Anläggning	Boktid	Öppettid	NyttjTid%
	Abrahamsbergsskolan	1691	3183	53
	Adolf Fredriks Skola	983	1485	66
3	Akallaskolan	1014	3078	33
4	Alviksskolan	1221	1204	101
5	Askebyskolan	0	0	0
6	Aspuddens Skola	2209	1683	131
7	Backluraskolan	370	560	66
8	Bagarmossens Skola	889	1502	59
9	Bandhagens Skola	588	1056	56
10	Bergholmsskolan	1251	3544	35
11	Björkhagens Skola	1215	3238	38
12	Björnbodaskolan	329	575	57
13	Blackebergsskolan	1706	3081	55
14	Bredbyskolan	468	1364	34
15	Bromma Gymnasium	1761	2370	74
16	Bromstensskolan	465	636	73
17	Brygghuset	2411	4914	49
18	Bussenhuskolan	241	464	52
19	Bäckahagens Skola	880	1096	80
20	Dalhagsskolan	461	598	77
21	Eiraskolan	1054	1355	78
22	Ekensbergsskolan	13	684	2
23	Ekholmsskolan	286	1618	18
24	Elinsborgsskolan	478	1165	41
25	Enbacksskolan	314	392	80
26	Engelbrekts Skola	1143	1839	62
27	Enskede Skola	753	0*	100
28	Enskedefältets Skola	674	834	81

29	Eriksdalsskolan	2993	4668	64
30	Essinge Skola	575	797	72
31	Fagersjöskolan	152	620	25
32	Frans Schartaus Gymnasium	1139	1849	62
33	Fridhemsskolan	2120	3663	58
34	Fruängens Skola	920	3195	29
35	Grimstaskolan	74	0*	100
36	Gröndalsskolan	210	0*	100
37	Gubbängsskolan	1146	3150	36
38	Gullingskolan	183	523	35
39	Gustav Vasa Skola	1529	2646	58
40	Hammarby Skola	1794	3274	55
41	Herrängens Skola	351	519	68
42	Hjulsta Skola	440	0*	100
43	Husbygårdsskolan	289	952	30
44	Hyllinge Skola	389	880	44
45	Hägerstenshamnens Skola	109	707	15
46	Hägerstensåsens Skola	697	1810	38
47	Hässelby Villastadsskolan	1016	1243	82
48	Hässelbygårdsskolan	1919	3744	51
49	Hästhagsskolan	155	339	46
50	Högalidsskolan	1235	1652	75
51	Höglandsskolan	411	470	87
52	Hökarängsskolan	1643	4836	34
53	Johan Skytteskolan	1475	2956	50
54	Johannes Skola	1022	1680	61
55	Johannesdalsskolan F-6	269	895	30
56	Katarina Norra Skola	543	707	77
57	Katarina Södra Skola	921	1369	67
58	Klastorpsskolan	649	1440	45
59	Knutbyskolan	304	564	54
60	Kullskolan	1120	1662	67
61	Kungsholmens Gymnasium	384	369	104
62	Kvarnbackaskolan	823	1229	67
63	Kvarnbyskolan	308	430	72
64	Kvickentorpsskolan	503	1804	28
65	Kämpetorpsskolan	614	2140	29
66	Kämpingeskolan	603	2835	21
67	Kärrtorpshallen	115	0	100
68	Lilla Adolf Fredr.Skola	462	456	101

69	Lillholmsskolan	453	1618	28
70	Loviselundsskolan	292	392	74
71	Långbrodals Gamla Skola	24	411	6
72	Magelungsskolan	612	1574	39
73	Maltesholmsskolan	567	1166	49
74	Maria Skola	937	1267	74
75	Matteus Skola	771	828	93
76	Mälarhöjdens Skola	642	1507	43
77	Norra Reals Gymnasium	287	294	98
78	Norra Ängby Skola	273	354	77
79	Nybohovsskolan	232	844	27
80	Nytorpsskolan	1115	2899	38
81	Nälstaskolan	504	664	76
82	Olovslundsskolan	261	324	81
83	Ormkärrsskolan	360	830	43
84	Rågsvedsskolan	519	1931	27
85	Rålambshovsskolan	513	507	101
86	Rödabersskolan	119	156	76
87	S:t Görans Gymnasium	555	639	87
88	Sandårskolan	560	1600	35
89	Sjöängsskolan	807	1592	51
90	Skanskvarnsskolan	360	527	68
91	Skarpabyskolan	200	1690	12
92	Skarpnäcks Skola	117	598	20
93	Skönstaholmsskolan	410	1984	21
94	Slättgårdsskolan	706	851	83
95	Smedshagsskolan	878	1906	46
96	Sofia Skola	731	724	101
97	Solbergaskolan	742	1638	45
98	Stenhagsskolan	523	1836	28
99	Sturebyskolan	1033	2337	44
100	Sundbyskolan	839	1278	66
101	Sätraskolan	365	792	46
102	Södermalmsskolan	461	0*	100
103	Södra Latins Gymnasium	857	990	87
104	Södra Ängby Skola	850	864	98
105	Sörgårdsskolan	378	505	75
106	Tallkrogens Skola	671	1948	34
107	Tullgårdsskolan	1247	2052	61
108	Tätorpsskolan	142	0	100

109	Vasa Real	888	796	111
110	Vinstagårdsskolan	627	639	98
111	Vinstaskolan	183	280	65
112	Vårbergsskolan	526	1236	43
113	Vällingbyskolan	1150	1366	84
114	Västbergaskolan	628	675	93
115	Västbodaskolan	471	1493	32
116	Västerholms Friskola	268	1746	15
117	Västertorpsskolan	1151	3355	34
118	Ålstensskolan	600	815	74
119	Årtaskolan	463	0*	100
120	Åsö Grundskola	0	0	0
121	Äppelviksskolan	616	656	94
122	Örbyskolan	466	1810	26
123	Östbergaskolan	177	0*	100
124	Österholmsskolan	697	3212	22
125	Östermalms Skola	311	347	90
126	Östra Reals Gymnasium	437	479	91

*) Skolors gymnastiksalar har varit stängda p g a renovering

MedelNyttj%
55

Villkor för upplåtelse och uthyrning av idrottsanläggningar

Inledning

Sedan 1992 har skolans tillgång till idrottsytor reglerats genom överenskommelse träffad mellan dåvarande skolstyrelsen och fritidsnämnden. Av överenskommelsen framgår att ersättning mellan förvaltningarna skall ske genom ett s.k. likvidförfarande. Detta ärende har till syfte att ersätta likvidförfarandet samt förtydliga ansvarsfördelningen och respektive nämnds uppdrag.

Förändringen innebär att samtliga kommunala skolor och enskilt drivna skolor som driver verksamhet på uppdrag av Stockholms stad hanteras på likvärdigt sätt. Genom avskaffande av likvidförfarandet ersätter respektive skola idrottsnämnden per bokad timme. Samtliga skolor med behov av tid för idrottsundervisning i idrottsnämndens anläggningar ansöker, bokas och prioriteras i enlighet med fastställd prioriteringsprincip. I korthet innebär detta att skolor prioriteras under terminstid, måndag-fredag, kl.08-16.

Skolans gymnastiksalar är en viktig resurs för föreningslivet. Enligt tidigare beslut i kommunfullmäktige skall skolans gymnastiksalar upplåtas till föreningslivet efter ordinarie schemalagd skoltid. Fördelning och bokning av tider skall ske genom idrottsförvaltningen. Respektive stadsdelsförvaltning skall årligen meddela vilka gymnastiksalar samt tider som finns tillgängliga i stadsdelen. Inriktningen skall vara att samtliga lokaler skall ställas till förfogande om inte särskilda skäl föreligger. Fördelning av tider skall ske i enlighet med beslutad prioritering.

Objekt

I beräkningen av avgiften för prissättning vid upplåtelse av verksamhetsytan i gymnastik- och idrottsanläggningar till skolor ingår anläggningar som finns inlagda i idrottsförvaltningens bokingsystem. Skolorna får tillgång till idrottsanläggningarnas basutbud av idrottsytor, omklädningsrum och därtill anknuten verksamhet, dock inte specialutrustade salar som gym, solarier och liknande. Övriga lokaliteter där skolan önskar ha ensamrätt även under kvällstid exempelvis lärararbetsplatser och förvaringsutrymmen regleras i särskild ordning mellan idrottsförvaltningen och berörd förvaltning.

Förutom inomhusanläggningar ingår även att skolorna kan boka bemannade utomhusanläggningar (idrottsplatser mm). Idrottsförvaltningens obemannade bollplaner och isbanor är inte bokningsbara men kan samnyttjas med allmänheten.

Idrottsförvaltningen skall ha tillgång till skolornas gymnastiksalar för föreningsverksamhet. Samtliga tider under kvällar och helger skall fördelas och bokas genom idrottsförvaltningen.

Inomhusanläggningar

Storlek	Ägande/ansv. drift	Bokas (x)
Stor hall (20x40)	Idrottsförvaltningen	X
Medelstor hall (18x36)	Idrottsförvaltningen	X
Motionsrum	Idrottsförvaltningen	X
Gymnastiksalar	Stadsdelsförvaltning	X

UTOMHUSANLÄGGNINGAR

Idrottsplatser	Ägande/ansv. drift	Bokas (x)
Konstgräsplan	Idrottsförvaltningen	X
Grusplan	Idrottsförvaltningen	X
Friidrott	Idrottsförvaltningen	X
Fotbollshall	Idrottsförvaltningen	X
Bandy	Idrottsförvaltningen	Allmänhetens tid Viss tid kan bokas av skolor med godkänd idrottsprofil
Skrinnarbana/ Rundbana konstis	Idrottsförvaltningen	Allmänhetens tid
Ishallar	Idrottsförvaltningen	Allmänhetens tid Viss tid kan bokas av skolor med godkänd idrottsprofil
Konstfrusna isbanor	Idrottsförvaltningen	Allmänhetens tid Viss tid kan bokas av skolor med godkänd idrottsprofil
Obemannade bollplaner	Idrottsförvaltningen/stadsdelsf.	Allmänhetens tid

Avgränsning i tid /Ändamål

Skolorna (grund- och gymnasieskolorna) disponerar gymnastik- och idrottsanläggningarna för skolverksamhet under skoltid 08-16 under säsong. Säsong för idrottshallar är för närvarande måndag vecka 34 till och med den 31 maj. Idrottsförvaltningen disponerar anläggningarna för föreningsverksamhet under kvällstid och helger enligt nedan:

	Antal timmar	Anläggningen disponeras av	Andel tim av tot i %
Dagtid/skoltid	1 250 timmar	skolorna	40 %
Kvällar/helger	1 650 timmar	idrottsförvaltningen	60 %
Summa	2 900 timmar		

Ersättning

För skolans nyttjande av idrottsnämndens anläggningar sker ersättning genom upplåtelse per timme. För nyttjandet av skolans gymnastiksalar sammanställer idrottsnämnden redovisning av nyttjande samt överföring av ersättning.

Beräkning av internprissättningen under skoltid utgår från en genomsnittlig kostnad för drift, underhåll och tillsyn för samtliga hallar beräknat på 1 250 timmar per hall. Prissättningen avser kostnad per timme för bokad tid och beräknas utifrån ett genomsnittligt självkostnadspris. Vid större förändringar av självkostnaden kommer taxan att revideras av idrottsnämnden.

Terminstiden omfattar för inomhusanläggningar vecka 34 till den 31 maj och för utomhusanläggningar från den 1 april till den 31 oktober.

Typ av anläggning (kr per timme)	Terminstid	Icke terminstid
Stor hall (20x40)	230 kr	350 kr
Medelstor hall (18x36)	180 kr	280 kr
Motionsrum	120 kr	230 kr
Idrottsplats	0 kr	--
Fotbollshall	230 kr	230 kr

Ovanstående taxa gäller ordinarie gymnastikundervisning

SKOLOR MED GODKÄND IDROTTSPROFIL

För att tilldelas exklusiv tid för idrottsprofilerad undervisning på idrottsanläggningar skall utbildningen vara godkänd av respektive specialidrottsförbund. Dessutom måste tid enligt beslut i idrottsnämnden kunna avsättas för aktuell idrott. För inomhusanläggningar gäller ovanstående taxa och för övriga anläggningar gäller taxa enligt nedan. I de fall ytterligare anläggningstyper nyttjas för idrottsprofilsundervisning skall taxa motsvarande subventionerad föreningstaxa vara riktgivande.

Typ av anläggning (kr per timme)	Terminstid	Icke terminstid
Konstgräs (terminstid 1 april -31 oktober)	0 kr	420 kr
Grusplan (terminstid 1 april -31 oktober)	0 kr	220 kr
Löparbanor (terminstid 1 april -31 oktober)	0 kr	220 kr
Vinterfotbollsplan uppvärmd	800 kr	800 kr
Ishall (terminstid 15 oktober – söndag v.9)	550 kr	1 100 kr
Uterink, konstis (terminstid 1 november – söndag v.9)	350 kr	450 kr
Bandybana, konstis (terminstid 1 november – söndag v.9)	550 kr	1 150 kr

SKOLANS GYMNASTIKSALAR

För upplåtelse av gymnastiksalar under kvällar och helger utgår ersättning till stadsdelsförvaltningarna och utbildningsförvaltningen med 50 kr per timme och hall (när idrottsförvaltningen ansvarar för tillsynen) och 100 kr per timme och hall (när stadsdelsförvaltningarna/utbildningsförvaltningen ansvarar för tillsynen). Övriga villkor v.g. se vidare under rubrik: Ansvar för drift och underhåll

Betalning

INTERNT INOM STADEN

Upplåtelseavgiften skall erläggas efter fakturering från idrottsförvaltningen.

Åtaganden

SKICK

Berörda skolor och föreningar är skyldiga att hålla bokade idrottsanläggningar i vårdat skick. Idrottsanläggningar upplåts i befintligt skick.

PERSONAL

Idrottsförvaltningen tillhandahåller nödvändig personal för tillsyn och skötsel av egna idrottsanläggningar. Tillsyn av skolans gymnastiksalar sker genom idrottsnämndens ambulerande tillsyn i kombination av kortlås alternativt genom skolans försorg.

ANSVAR FÖR DRIFT OCH UNDERHÅLL

Idrottsförvaltningen har driftansvaret för egna anläggningar. Driftansvaret för andra lokaler än de som idrottsförvaltningen äger, belastar fastighetsägaren eller annan som enligt gällande avtal åtagit sig detta. I driftansvaret ingår att se till att hallen fungerar för upplåten användning d.v.s. att den är tillgänglig genom bekräftad bokning, att den är iordningställd för ändamålet genom att utrustning m.m. finns tillgänglig. Vidare ska fastighetsägaren (idrottsförvaltningen, SISAB eller annan) svara för att rätt belysning, temperatur och ventilation upprätthålls. Den som svarar för anläggningens drift svarar också för de åtgärder som erfordras för att upprätthålla funktionen i anläggningen. I ansvaret ingår att se till att försörjning av värme, vatten och el fungerar bra och att tillsyn och skötsel utförs. Den funktion som i sammanhanget ska upprätthållas är den bästa möjliga med hänsyn till slitage och anläggningens inredning, utrustningens ålder och prestanda.

Regler för bokning och avbokning

ANSÖKAN

Idrottsnämnden fastställer årligen vilka anläggningar och tider som finns till skolans respektive föreningslivets förfogande. Berörda skolor ansöker därefter läsårsvis om tider för regelbunden idrottsundervisning och idrottsdagar. Ansökan skall vara idrottsförvaltningen tillhanda senast angivet datum. Vid för sent inkommen ansökan tilldelas skolan tid i mån av tillgång. Blankett för ansökan finns att hämta på idrottsförvaltningens hemsida.

www.stockholm.se/idrott

Ansökningsdagar	Senaste ansökningsdag	Besked till kund
Inomhushallar	15 maj	15 juni
Idrottsplatser	15 maj	15 juni
Fotbollshall	15 maj	15 juni
Isbanor	15 maj	15 juni

PRIORITERING

Samtliga kommunala skolor och enskilt drivna skolor som driver verksamhet på uppdrag av Stockholms stad hanteras likvärdigt. Närhetsprincipen ska i möjligaste mån vara styrande, vilket innebär att den intelligande skolan prioriteras före andra skolor. Ordinarie idrottsundervisning prioriteras framför idrottsprofilerad undervisning. Skolor med egen gymnastiksal tilldelas tid i idrottshallar i mån av tillgång.

AVBOKNING

All bokad tid som inte skall nyttjas måste avbokas. Avbokning skall ske skriftligen via mail, fax, brev eller via formulär på idrottsförvaltningens hemsida. Eventuell avbokning skall vara gjord senast sex (6) dagar före nyttjandetillfället. Vid evenemang gäller trettio (30) dagar.

Vid för sen avbokning sker ingen kreditering av hyresbeloppet. I de fall hyresbeloppet är 0 kr utgår en avbokningsavgift om 100 kr. Om tiden inte används och inte heller är avbokad debiteras taxa motsvarande angiven taxa för icke terminstid.

Definitioner

SKOLOR

Kommunala skolor och enskilt drivna skolor som driver verksamhet på uppdrag av Stockholms stad.

FÖRSÄSONG/EFTERSÄSONG:

Gäller under av idrottsnämnden fastställd för- och eftersäsong för bidragsberättigade föreningar. Under icke-säsong gäller självkostnadspris.

Om bokning inom försäsong/icke-säsong medför extra kostnader för personal och/eller städning, tillkommer denna kostnad till ovan angiven taxa.

OMFATTNING AV FÖRSLAGET, ANLÄGGNING

FÖRDELAT PER NÄMND ÅR 2006

Förvaltning	Anläggning
Utbildningsförvaltningen	Bandhagshallen Blackebergshallen Brännkyrkahallen Enskedehallen Farstahallen Kärrtorpshallen S:t Erikshallen Spångahallen Tenstahallen Thorildsplan Vällingbyhallen
Bromma	Åkeshovshallen
Enskede-Årsta	Västbergahallen
Farsta	Gubbängshallen Gubbängsbadet Sköndalshallen
Fsk	Äsöhallen
Hägersten	Västertorpshallen
Hässelby-Vä	Hässelbyhallen
Hässelby-Vä	Hässelbyhallen <i>gamla delen</i>
Katarina-Sofia	Sjöstadshallen
Kista	Husbyhallen Ärvingehallen
Liljeholmen	Liljeholmshallen
Maria-Gamla stan	Eriksdalshallen Forsgrenska
Skärholmen	Bredängshallen Skärholmshallen
Vantör	Hagsätrahallen Högdalshallen
Östermalm	Gärdeshallen